

IND1113

Industrial Technology Skills

Part 1: ทักษะงานทางไฟฟ้า

1.1: ความรู้พื้นฐานสำหรับงานช่างไฟฟ้า

Dr.Tadchanon Chuman
Department of Electrical Technology, SSRU

หัวข้อ

01

ความรู้เบื้องต้น

03

การเดินสายไฟ

05

เครื่องมือช่างไฟฟ้า

02

การรับไฟเข้าบ้าน

04

อุปกรณ์เดินไฟฟ้า

06

การเลือกและใช้งาน
อุปกรณ์ไฟฟ้า

01

ความรู้เบื้องต้น
เกี่ยวกับไฟฟ้า

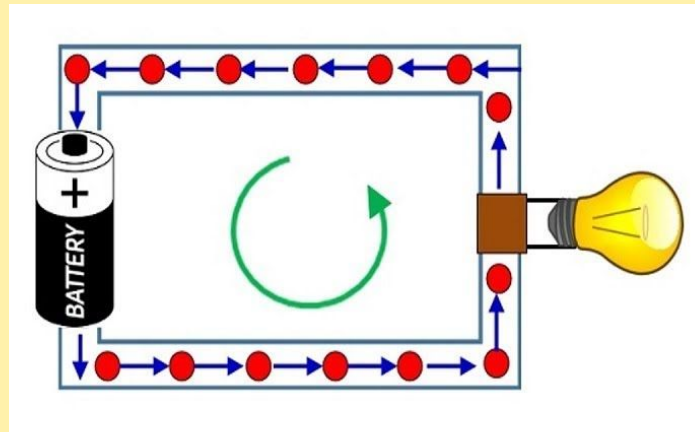
ไฟฟ้าคืออะไร

- ไฟฟ้าเกิดจากการไหลของอิเล็กตรอน ในอะตอมของวัสดุ
- พลังงานไฟฟ้า คือพลังงานของประจุไฟฟ้า

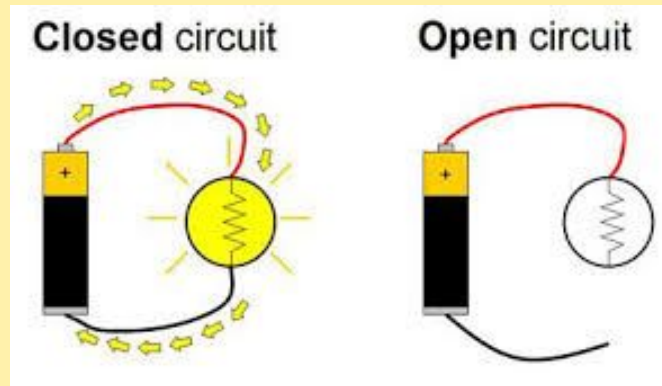
ไฟฟ้าทำงานอย่างไร

- ไฟฟ้าสามารถเคลื่อนไหลไปได้โดยอาศัยตัวนำ
- เราเรียกการไหลของไฟฟ้าว่า กระแสไฟฟ้า

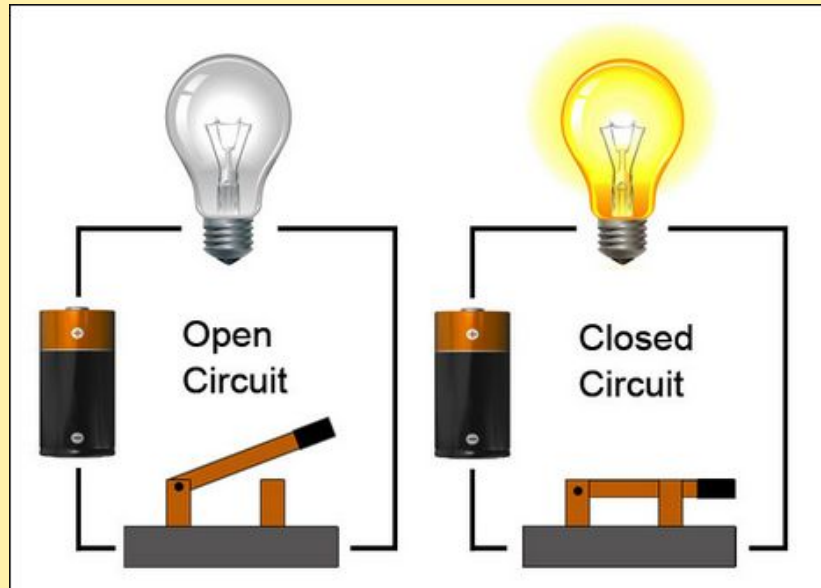
ไฟฟ้าทำงานอย่างไร

- กระแสไฟฟ้าไหลจากแหล่งจ่าย ผ่านตัวนำและไหลกลับมาผ่านตัวนำอีกครั้ง เรียกว่า **ครบวงจร (วงจรปิด)**
- ถ้าตัวนำขาดออกจากกัน เรียกว่า **ไม่ครบวงจร (วงจรเปิด)** กระแสไฟฟ้าจะไม่ไหล

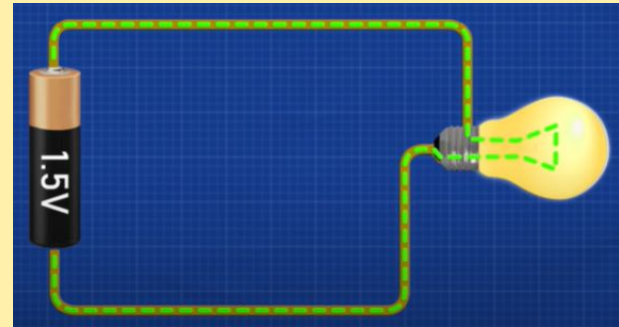
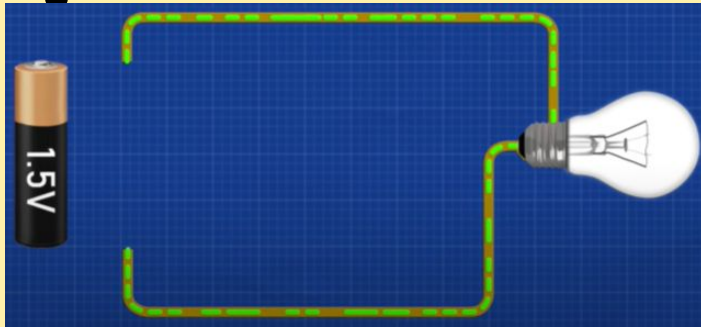
ไฟฟ้าทำงานอย่างไร

หน้าที่ของสวิตช์ไฟคือการปิด/เปิดวงจร เพื่อควบคุมให้กระแสไฟฟ้าไหล/ไม่ไหล

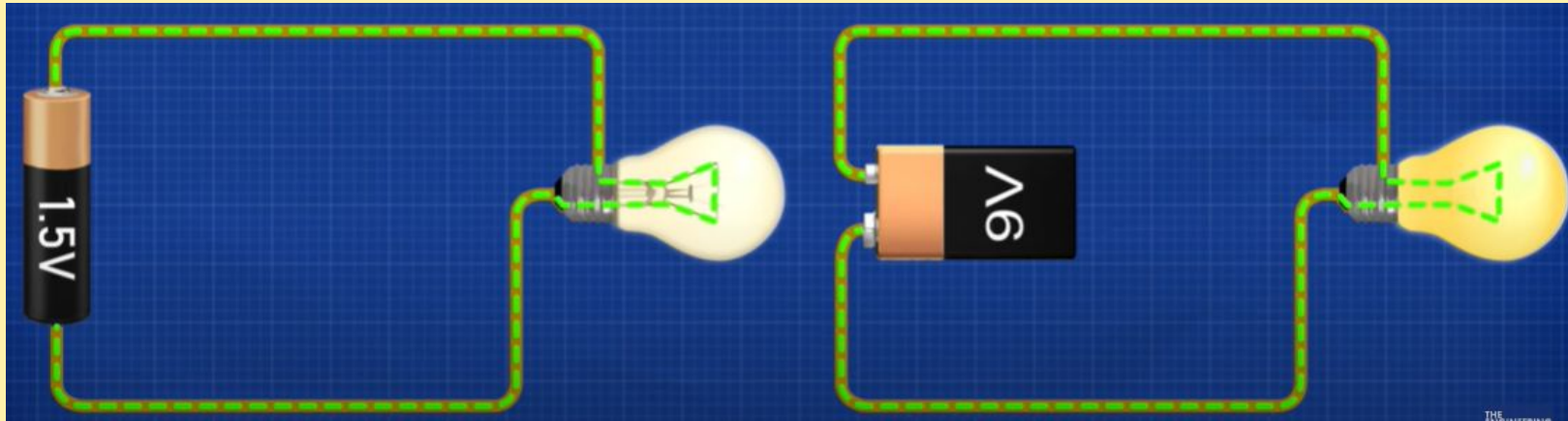
แรงดันไฟฟ้า

- แรงดันไฟฟ้า (voltage) คือสิ่งที่ผลักดันอิเล็กตรอนอิสระให้เคลื่อนที่ไปในวงจรในทิศทางเดียวกัน
- แรงดันไฟฟ้า (Voltage: V) มีหน่วยเป็น โวลต์ (Volts: V)

แรงดันไฟฟ้า

วงจรที่มีแรงดันไฟฟ้ามากกว่า จะมีกระแสไฟฟ้าไหลมากกว่า

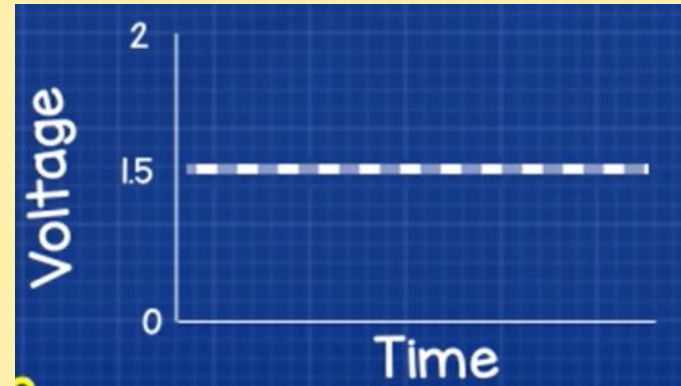
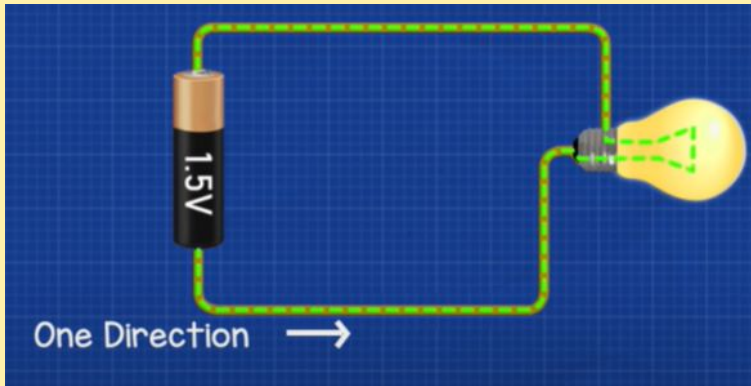
แรงดันไฟฟ้า

ถ้าแรงดันลดลง ความสว่างจะลดลงด้วย เนื่องจากแรงพลักอิเล็กตรอนลดลง

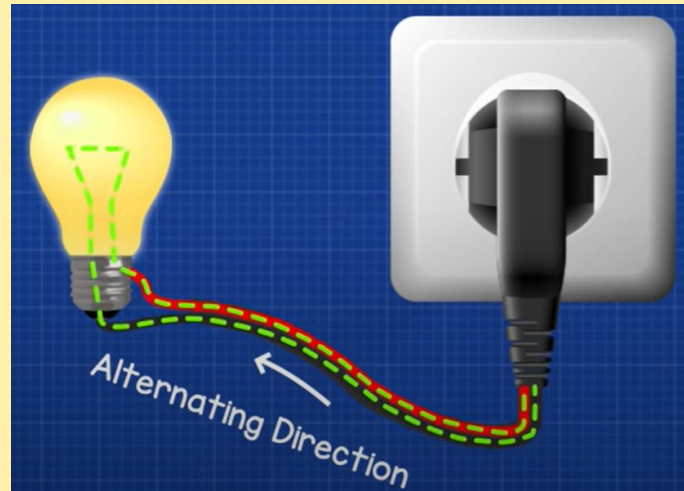
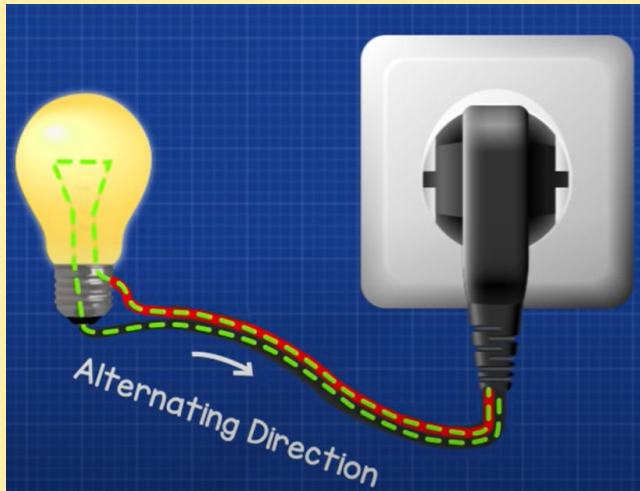
แรงดันไฟฟ้ากระแสตรง

แบตเตอรี่จะทำให้อิเล็กตรอนเคลื่อนที่ในทิศทางเดียว (ออกจาก(-) วนกลับมาเข้า (+)) เราจึงเรียกว่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง (DC voltage)

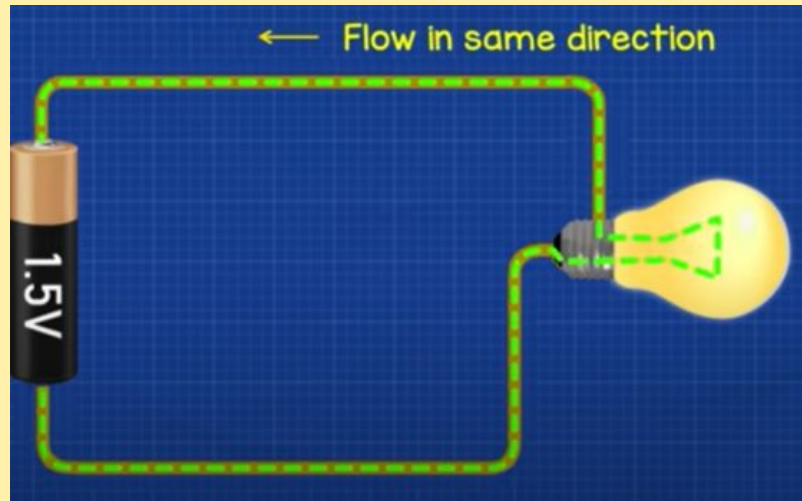
แรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ

เต้ารับในบ้านจะจ่าย แรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ (AC voltage) ในกรณีนี้ อิเล็กตรอนจะเคลื่อนที่กลับไปกลับมา เนื่องจากขั้วแรงดันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

กระแสไฟฟ้า

- **กระแสไฟฟ้า (current)** คือการไหลของอิเล็กตรอน
- กระแสไฟฟ้าจะไหลใน**วงจรปิด** เท่านั้น
- **กระแสไฟฟ้า** (Current: I) มีหน่วย **แอมป์** (Amps: A)

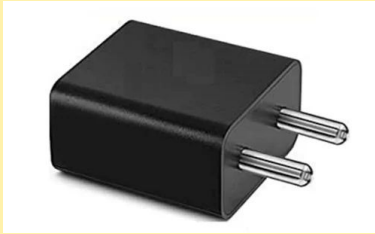

กระแสไฟฟ้า

0.05 A

1 A

10 A

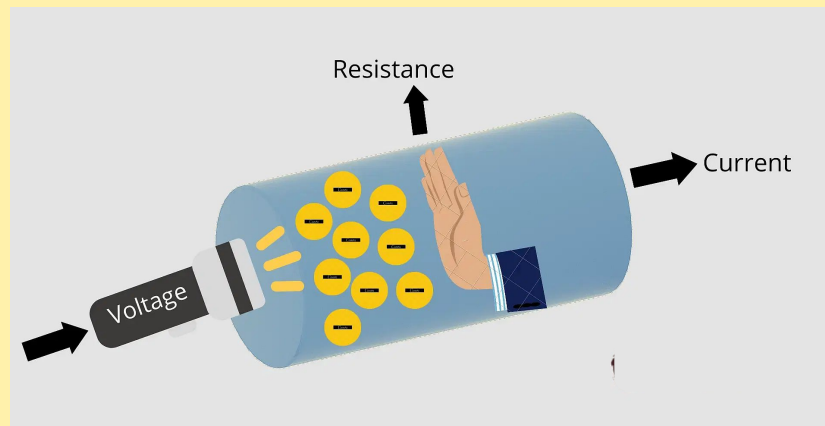

15-20 A

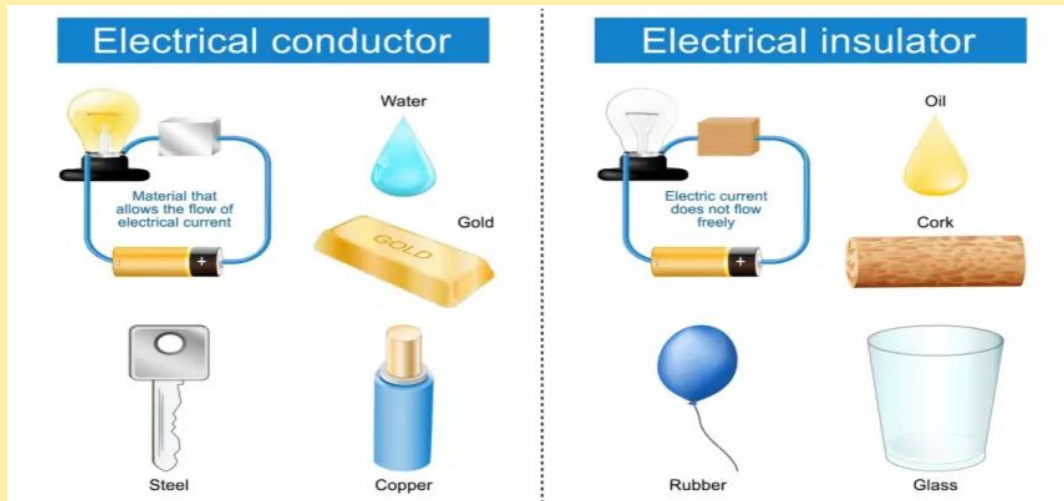
ความต้านทานไฟฟ้า

- ความต้านทานไฟฟ้า (Resistance: R) เป็นสภาพการต่อต้านการไหลของกระแสไฟฟ้าของวัสดุ
- ความต้านทานไฟฟ้ามีหน่วย โอห์ม (Ω : ohm)

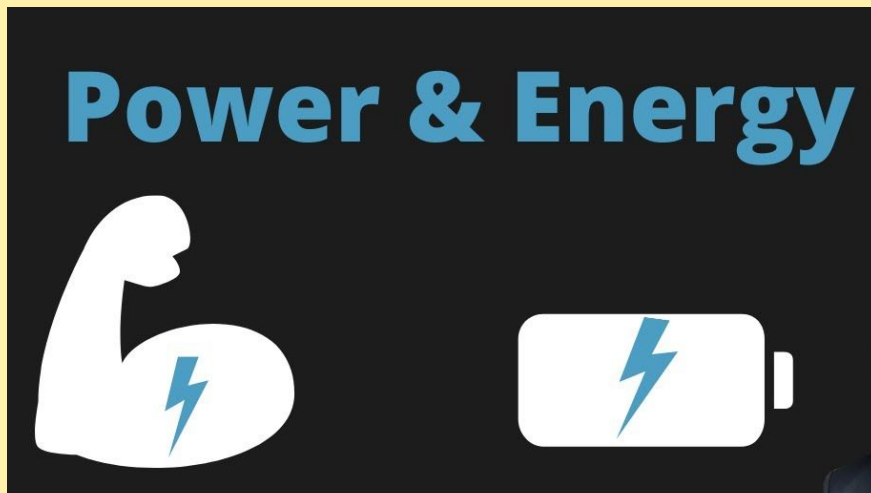

ความต้านทานของวัสดุ

- ฉนวนไฟฟ้า (Insulator) คือ วัสดุที่มีความต้านทานไฟฟ้าสูง
- ตัวนำไฟฟ้า (conductor) คือ วัสดุที่มีความต้านทานไฟฟ้าต่ำ

กำลังไฟฟ้าและพลังงานไฟฟ้า

กำลังไฟฟ้า

- กำลังไฟฟ้า (Electric Power: P) คือ พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ต่อ 1 วินาที
- หน่วยมาตรฐาน ของกำลังไฟฟ้า (SI units) คือ วัตต์ (Watt:W)
- อุปกรณ์ไฟฟ้าจะต้องระบุกำลังไฟฟ้า

Equipment	Power Consumption
LED Light bulbs	12 W
Television (42'' LED)	203 W
Air conditioner (10000 Btu)	756.67 W
Video game console	24 W
Laptop	80 W
Printer	15 W
Ceiling fan	73 W
Electric shower	5500 W
Hairdryer	347.33 W
Electric shaver	10 W
Stereo	110 W
Fridge	55 W

กำลังไฟฟ้ากับพลังงานไฟฟ้า

- กำลังไฟฟ้า (P) คือ อัตราการใช้พลังงานไฟฟ้า (E)
- P มีหน่วยเป็นวัตต์ (W)
- E มีหน่วยเป็นวัตต์ชั่วโมง (Wh)

$$P = E/s \text{ or } E = P \cdot t$$

Power

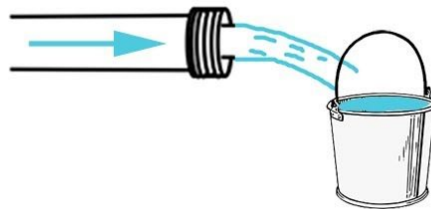
Watts or
Kilo Watts

Water
Flow

Energy

Watt- hours or
KiloWatt-hours

กำลังไฟฟ้ากับพลังงานไฟฟ้า

ตัวอย่างที่ 1 หลอดไฟมีกำลัง 8 W ถ้าใช้งานเป็นเวลา 2 h

หลอดจะใช้พลังงานไป

$$\begin{aligned} E &= P \times t \\ &= 8 \times 2 \\ &= 16 \text{ Wh} \end{aligned}$$

หน่วยไฟฟ้าที่ใช้คำนวณค่าไฟฟ้า

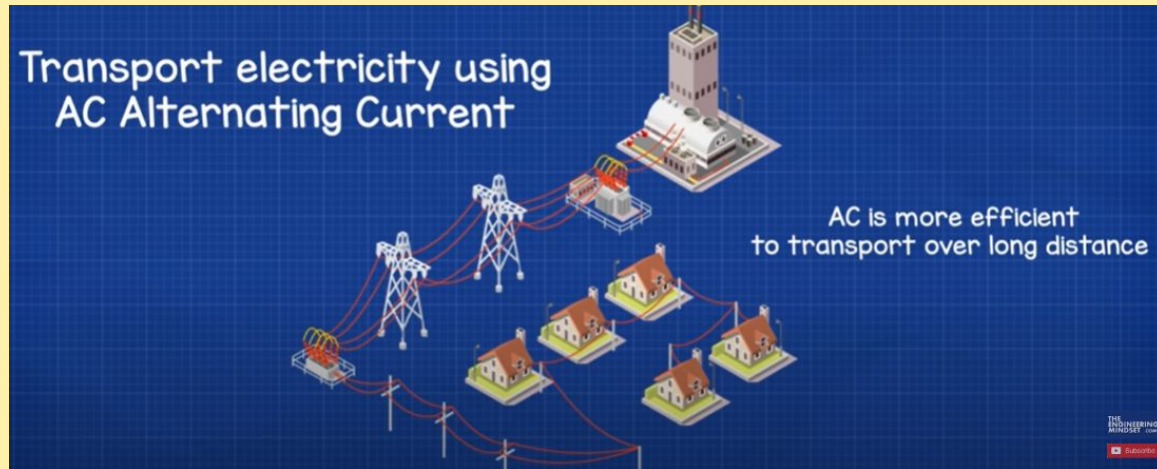
บัญชีแสดงสัญญา (CA/Ref No.1)	รหัสเครื่องวัดฯ (Installation)	MRU	เลขที่ใบแจ้งฯ (Invoice No./Ref No.2)
วันที่จดเลขอ่าน (Meter Reading Date)	เลขอ่านครั้งหลัง (Last Meter Reading)	เลขอ่านครั้งก่อน (Previous Meter Reading)	จำนวนหน่วย (kWh)
09/12/63 10:33	1582	1269	313

ค่าการใช้ไฟฟ้า 1 หน่วย (1 Unit) หมายถึงพลังงาน 1 kWh (=1000 Wh)

ถ้าราคาค่าไฟหน่วยละ 4 บาท จะคิดเป็นค่าไฟ = $313 \times 4 = 1,252$ บาท

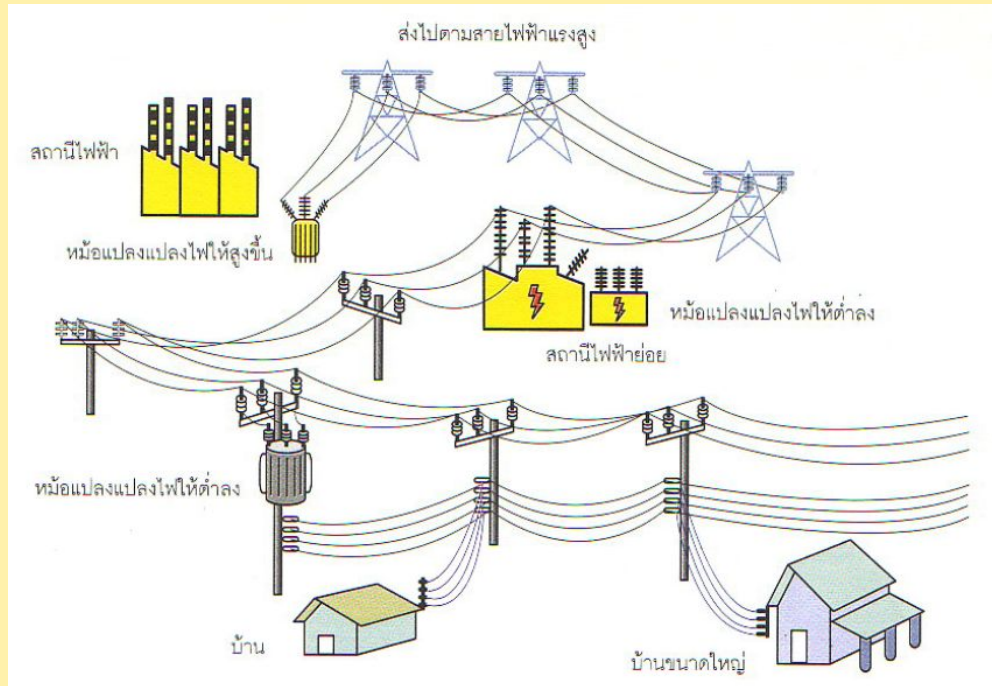
วงจรไฟฟ้า : การไฟฟ้าสู่บ้านเรือน

- เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ส่งไฟฟ้าแรงดันสูงผ่านสายไฟจนถึงสถานีย่อย
- สถานีย่อย แปลงแรงดันแล้วส่งผ่านสายไฟมาที่หม้อแปลงตามเสาไฟฟ้า
หม้อแปลง แปลงแรงดันลงแล้วส่งเข้าสู่บ้านเรือน

การจ่ายไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้า

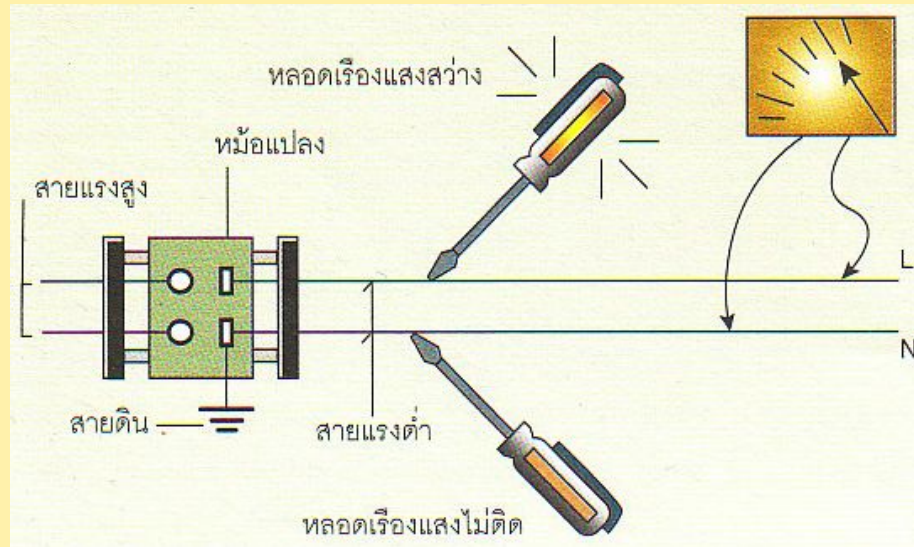
ระบบไฟฟ้าที่ส่งไปยังบ้านเรือนเรียกว่า**ไฟฟ้าแรงดันต่ำ** มี 2 ระบบคือ 1 เฟสและ 3 เฟส

ระบบไฟฟ้า 1 เฟส

- ระบบไฟฟ้า 1 เฟส คือระบบที่มีไฟสองเส้น คือ L และ N
- เส้น L เรียกว่าเส้นเฟส หมายถึงสายเส้นที่มีไฟ
- เส้น N เรียกว่านิวทรัล หมายถึงสายเส้นที่ไม่มีไฟ

บ้านเรือนทั่วไป
เป็นไฟ 1 เฟส
แรงดัน 220 V

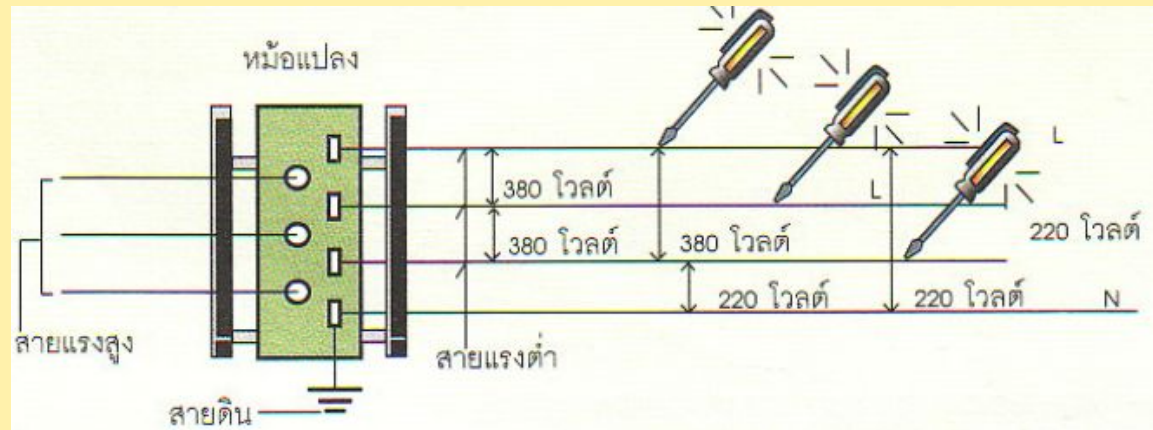

ไขควงเรืองแสงเมื่อ
แตะเส้น L และไม่
เรืองแสงเมื่อแตะ
เส้น N

ระบบไฟฟ้า 3 เฟส

- ระบบไฟฟ้า 3 เฟส คือระบบที่มีสาย L 3 เส้น และมีสาย N อีกเส้น รวมเป็น 4 เส้น
- สามารถต่อใช้งานเป็นไฟ 1 เฟส โดยใช้สาย L 1 เส้น คู่กับสาย N
- ไฟ 3 เฟสมีแรงดัน 380 V และเมื่อต่อ 1 เฟสมีแรงดัน 220 V

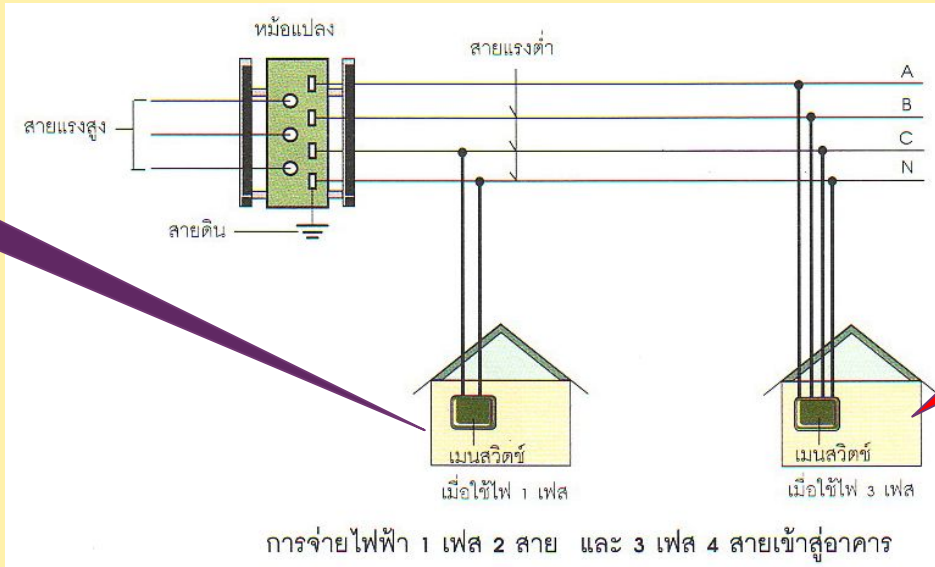
ระบบไฟ 3 เฟสเรียก
ว่า ระบบ 3 เฟส 4 สาย
220/380

ระบบไฟฟ้าของสายส่ง

- ระบบสายส่งเป็นไฟฟ้า 3 เฟส
- สามารถส่งไฟ 1 เฟส ให้บ้านเรือนและ ส่งไฟ 3 เฟสให้โรงงาน

เหมาะกับบ้านเรือน
ทั่วๆ ไป

เหมาะกับสถานที่
ใช้ไฟมาก ๆ เช่น
อาคารพาณิชย์
หรือโรงงาน
ขนาดเล็ก

02

การรับไฟเข้าบ้าน

การใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้า

- เมื่อขอใช้ไฟฟ้ากับการไฟฟ้า และได้รับอนุญาต การไฟฟ้า จะติดตั้งเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า (ยูนิต/unit) เพื่อนำไปคำนวณค่าไฟ
- 1 ยูนิต คือพลังงานเท่ากับ 1 กิโลวัตต์ชั่วโมง
- เครื่องวัดไฟฟ้ามีทั้งแบบ 1 เฟสและ 3 เฟส
- แบ่งตามการแสดงจำนวนเป็น 2 แนนคือ มีและไม่มีทศนิยม

เครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า

หลักทศนิยม

เราจะไม่อ่านช่องนี้ ซึ่งช่องนี้มีไว้แสดงจุดทศนิยมเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น

ต้นเดือนวันที่ 1 เราจดมิเตอร์ไว้ที่ : 35900

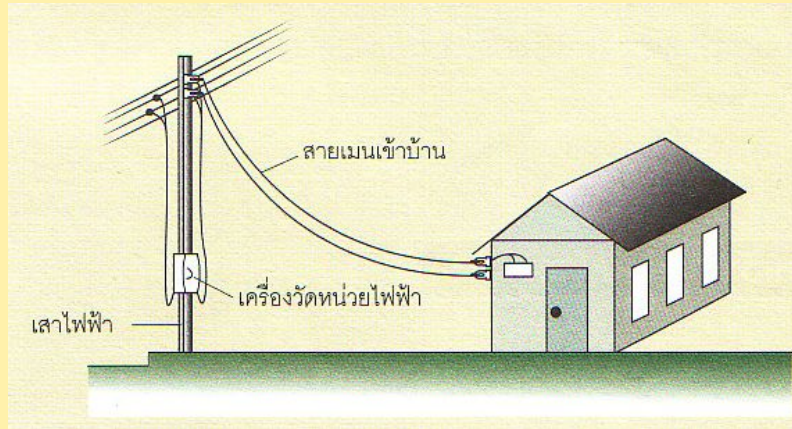
ปลายเดือนวันที่ 31 เราจดมิเตอร์ได้ : 35922

แสดงว่า 3592.2 หน่วย

สรุปในเดือนนั้นใช้ไฟ : 2 หน่วย
(เพราะตัวสุดท้ายเขาไม่นับนั่นเอง)

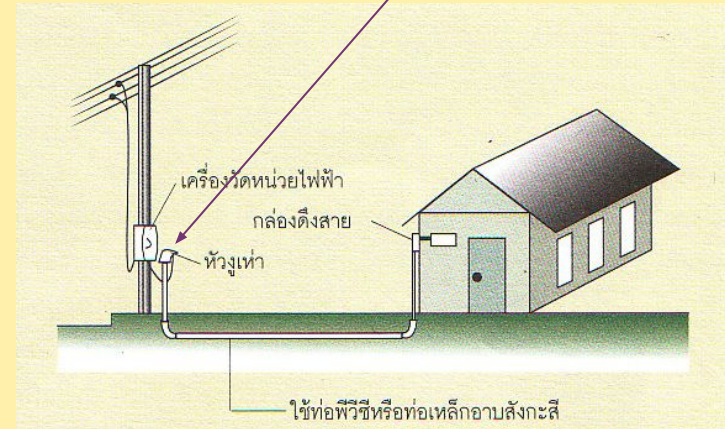
การโยงสายไฟเข้าบ้าน

การโยงไฟเข้าบ้าน มี 2 แบบ

1. เดินสายไฟลอยในอากาศ มีตัวรับไฟเข้าบ้านยึดติดอยู่นอกอาคาร

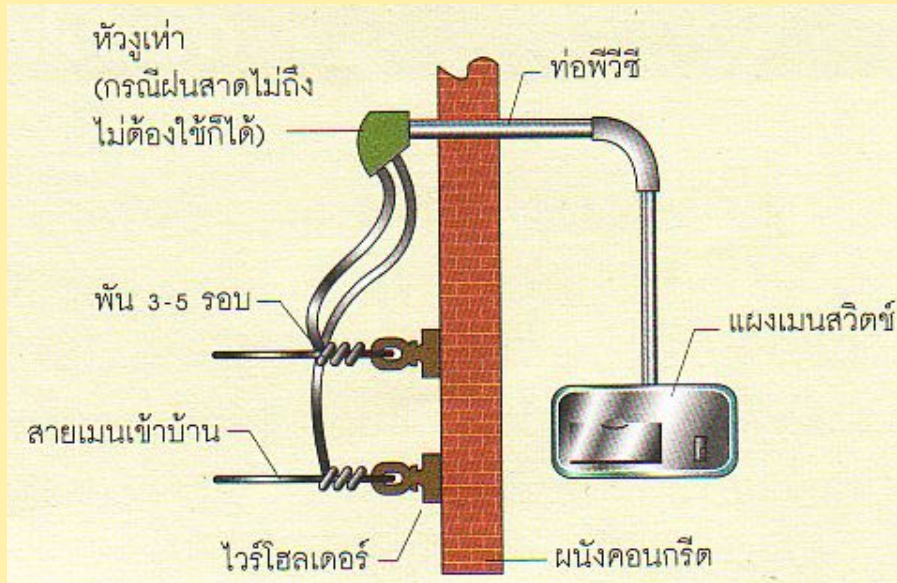
#หัวงูเห่า คือ หมวกเข้าสายที่ใช้สำหรับ รองรับสายเมนเข้าอาคาร

2. ฝังสายไฟใต้ดิน ใช้ท่อ pvc หรือท่อเหล็กฝังไว้เดินสายมายังอาคาร

จุดต่อสายไฟเข้าบ้าน

สายไฟที่ดึงเข้าบ้านจะยึดด้วยไวร์โฮลเดอร์ (wire holder)
แล้วเดินสายเข้าแผงเมนสวิตช์ (main switch)

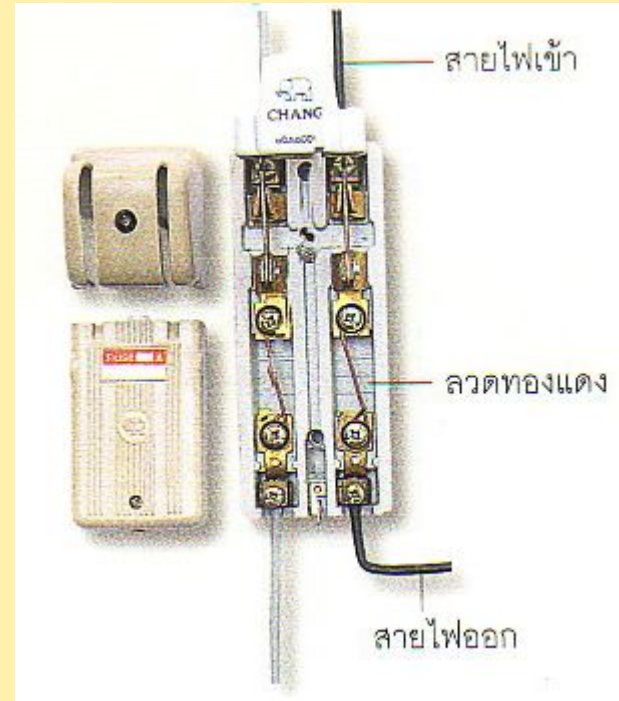

เมนสวิตช์ มีหน้าที่

1. ปลด-สลับ (ตัด-ต่อ) ไฟฟ้า
2. ป้องกันวงจรเมื่อเกิดการลัดวงจรหรือกระแสเกิน

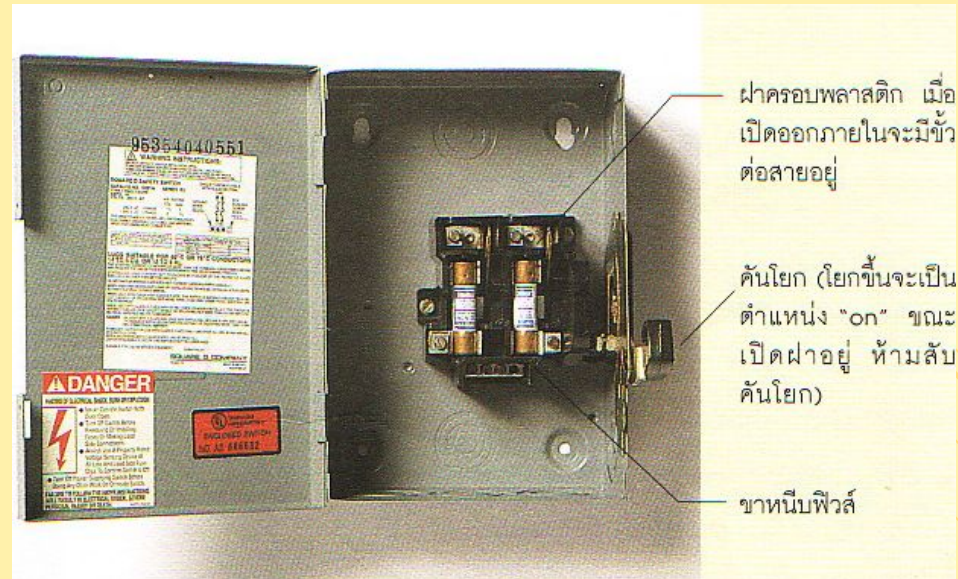
อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเมนสวิตช์

1. **คัตเอาต์พร้อมฟิวส์** คัตเอาต์และฟิวส์ จะทำหน้าที่ร่วมกัน
- **คัตเอาต์** ทำหน้าที่สับหรือปลดวงจร
  - **ฟิวส์** ป้องกันการใช้ไฟเกินกำหนด
  - ปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว เพราะไม่มีมาตรฐานรองรับ

อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเมนสวิตช์

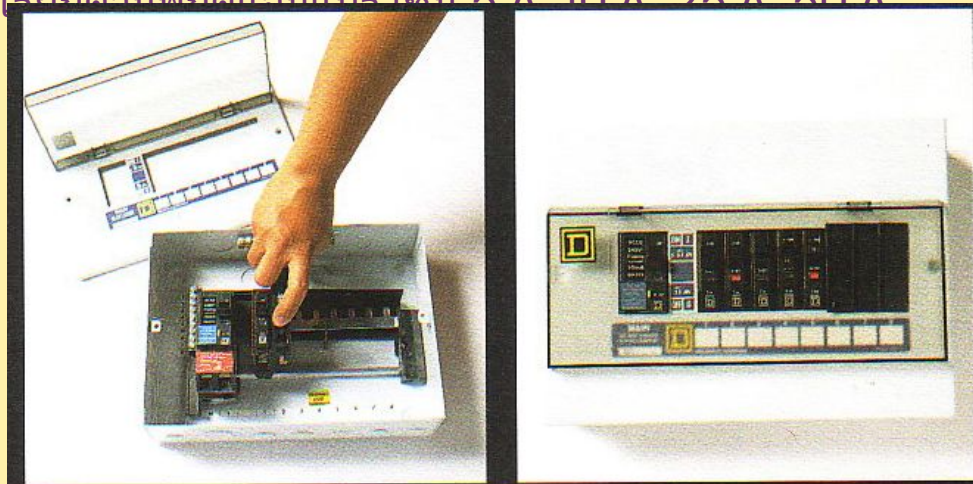
2. เซฟตี้สวิตช์ ทำหน้าที่สับหรือปลด และป้องกันกระแสเกิน ใช้กับ
ฟิวส์ขนาดใหญ่ไม่ได้ ออกแบบให้ใช้ใน USA

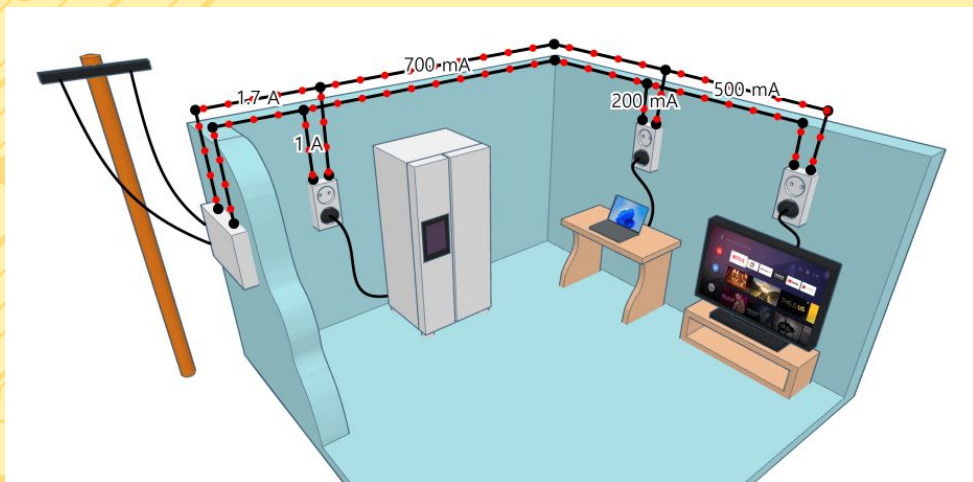

อุปกรณ์ที่ใช้เป็นเมนสวิตช์

3. เซอร์กิตเบรกเกอร์ (CB) ทำหน้าที่สับหรือปลด และป้องกันกระแสเกินในตัวเดียวกัน

- สะดวก ปลอดภัยในการใช้งาน
- ขนาดเลือกตามพิกัดแอมแปร์ เช่น 5 A 10 A 25 A 50 A

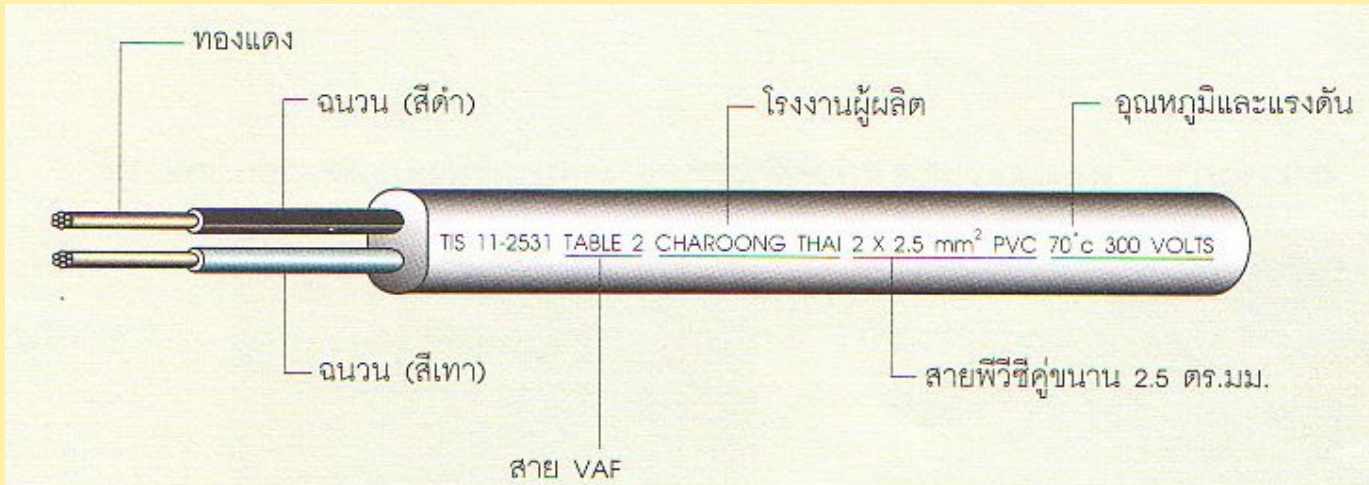

03

การเดินสายไฟ ภายในบ้าน

สายไฟฟ้าในบ้าน

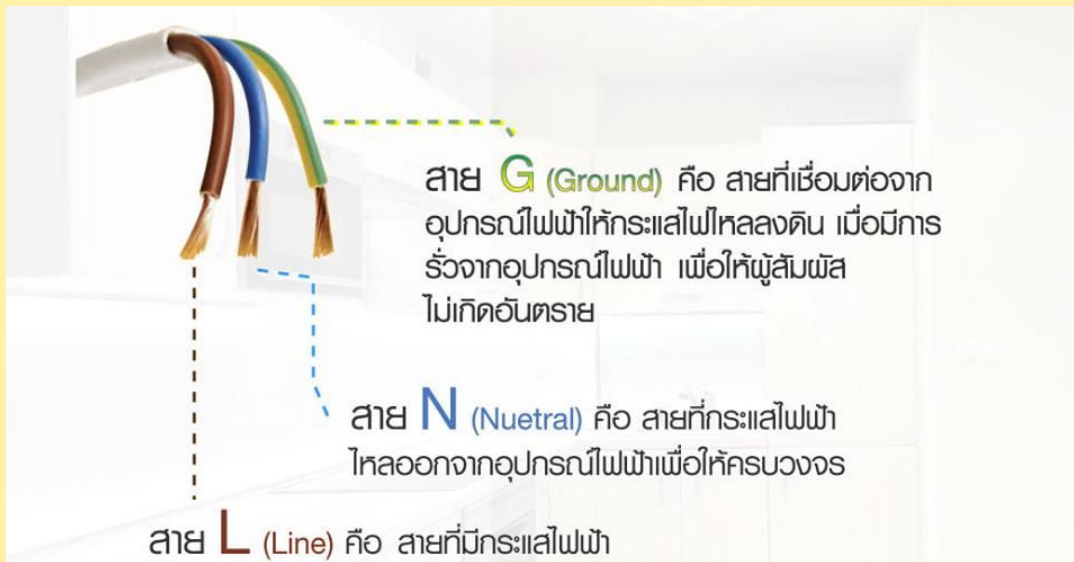
- สายไฟฟ้าในบ้าน (ไทย) ใช้แรงดันไฟฟ้า 220 V
- สายไฟมีลักษณะเป็นแกนคู่ หุ้มฉนวน นำมาติดรวมกันแล้วหุ้มฉนวนภายนอกอีกครั้ง
- มีขนาดตั้งแต่ 0.5 - 35 mm²

ตร.ม. = ตารางเมตร
= m²
ตร.มม. = ตารางมิลลิเมตร
= mm²

สายไฟฟ้าตามมาตรฐานการไฟฟ้า

- การไฟฟ้าฯ กำหนดให้ใช้ไฟ 3 แกน
- เพิ่มสายดิน (ground) เพื่อป้องกันไฟดูด

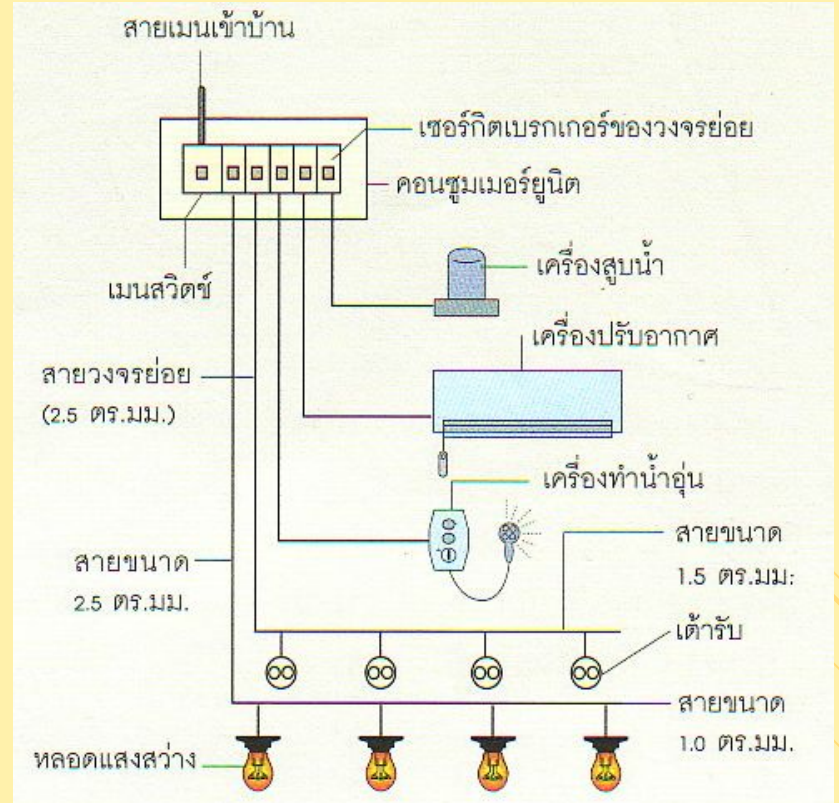
สายไฟฟ้าตามมาตรฐานการไฟฟ้า

มอก. 11-2553

เปรียบเทียบสีฉนวนสายไฟ	เก่า		ใหม่	
มาตรฐาน	มอก. 11-2531		มอก. 11-2553	
มาตรฐานการติดตั้ง วสท.	1 เฟส	3 เฟส	1 เฟส	3 เฟส
เส้นที่มีไฟ (L1)	●	●	●	●
เส้นที่มีไฟ (L2)	-	●	-	●
เส้นที่มีไฟ (L3)	-	●	-	●
สายนิวทรัล/สายเส้นศูนย์ (N)	●	●	●	●
สายดิน (G)	●	●	●	●

การแบ่งและกำหนดขนาดวงจร

- เมื่อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฯ จ่ายเข้าสู่เมนสวิตช์ ไฟฟ้าจะถูกแบ่งออกเป็วงจรย่อย ๆ
- การแบ่งวงจรย่อย ๆ แบ่งได้หลายแบบตามความต้องการ
- เช่น แยกเครื่องไฟฟ้าใหญ่ ๆ ออกต่างหาก หรือรวมเครื่องใช้ประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน

ขนาดของเครื่องใช้ไฟฟ้า

- คำว่าขนาดของเครื่องใช้ไฟฟ้า หมายถึง ปริมาณการใช้ไฟฟ้า
- ขนาดดูได้จากปริมาณกระแสไฟฟ้า (แอมป์: A)

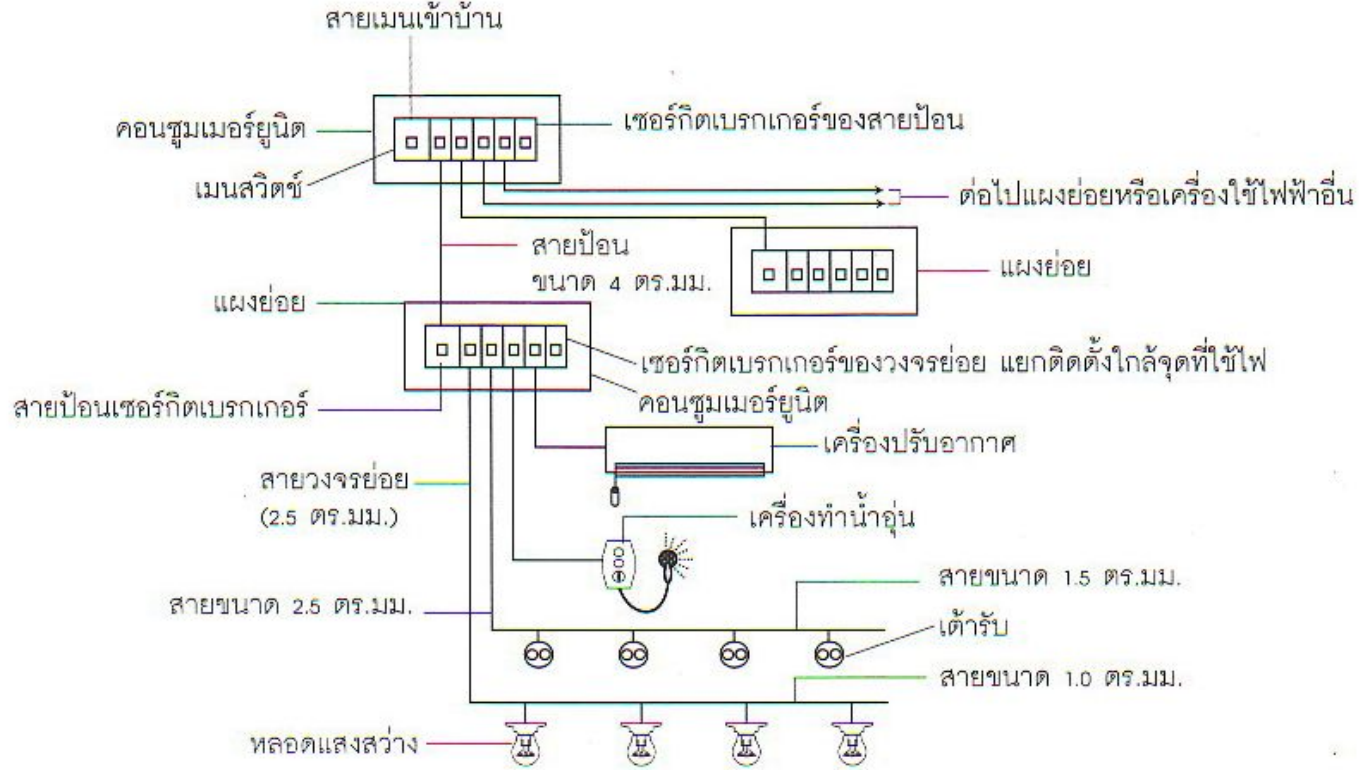
รายการ	กระแส (แอมแปร์)
พัดลมตั้งพื้น	0.2
พัดลมเพดาน	0.3
โทรทัศน์สี	1
ตู้เย็น ขนาด 7.5 คิว	0.5
หม้อหุงข้าว	4.5
เตาไมโครเวฟ	3-5
เครื่องปั่นขนมปัง	4-5
เครื่องทำน้ำอุ่น	15
เตารีดไฟฟ้า	3.5-6
เครื่องปรับอากาศ ขนาด 9,000 บีทียู	4.5
เครื่องปรับอากาศ ขนาด 12,000 บีทียู	6
เครื่องปรับอากาศ ขนาด 18,000 บีทียู	9

โหลด vs CB vs สายไฟ

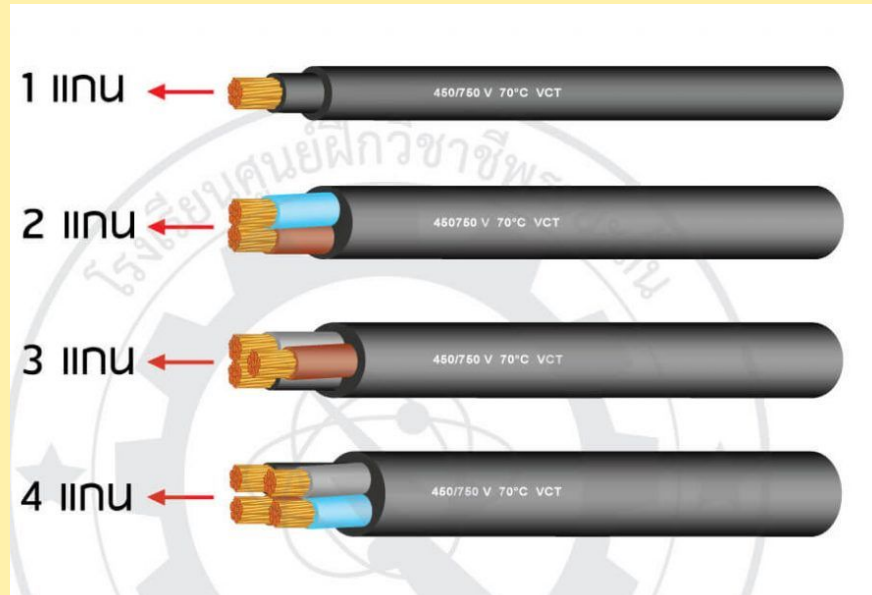
- โหลดหมายถึงกระแสรวมของเครื่องใช้ไฟฟ้าทั้งหมด
- CB (circuit breaker) ต้องรับกระแสได้มากกว่าโหลดสูงสุด
- ขนาด (ความหนา: mm²) ของสายไฟต้องเลือกตามขนาด CB

ขนาดเซอร์กิตเบรกเกอร์ หรือฟิวส์ (แอมแปร์)	โหลดสูงสุด (แอมแปร์)	ขนาดสายไฟฟ้า (ตร.มม.) สายคู่เดินรัดคลิป
15 และ 16	12	2.5
20	16	2.5
25	20	4
30	24	6
40	32	10

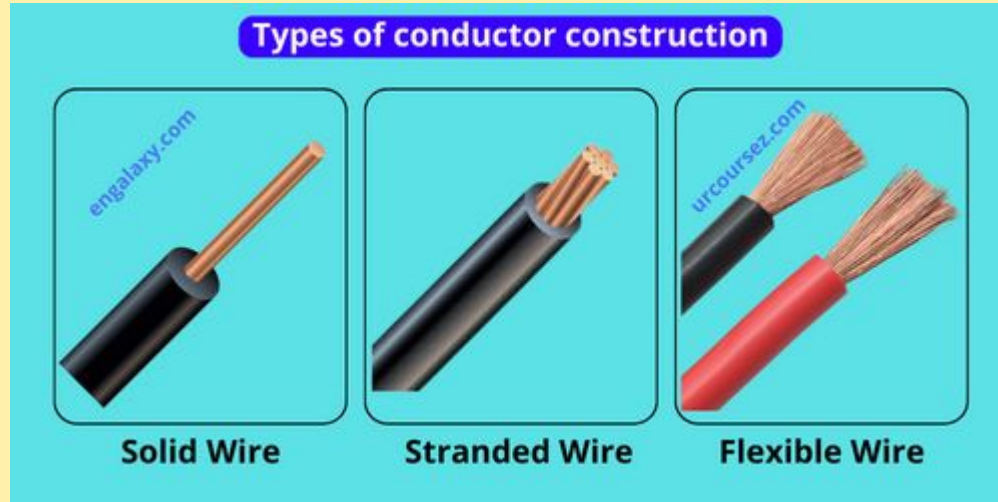
การแบ่งวงจรสำหรับบ้านขนาดใหญ่

สายไฟชนิดต่าง ๆ (แบ่งตามลักษณะ)

สายไฟชนิดต่าง ๆ (แบ่งตามลักษณะ)

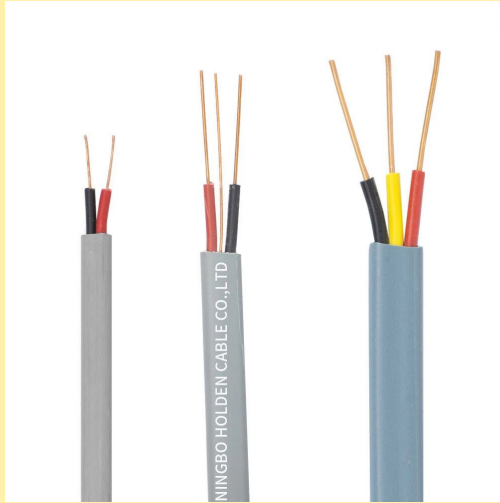
สายแข็ง

สายลวดคั่น

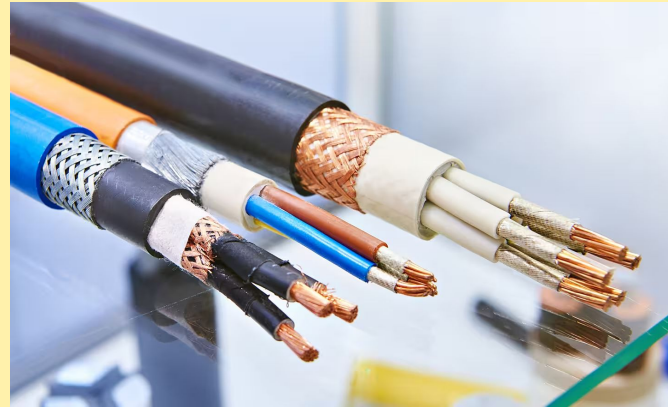
สายอ่อน

สายไฟชนิดต่าง ๆ (แบ่งตามลักษณะ)

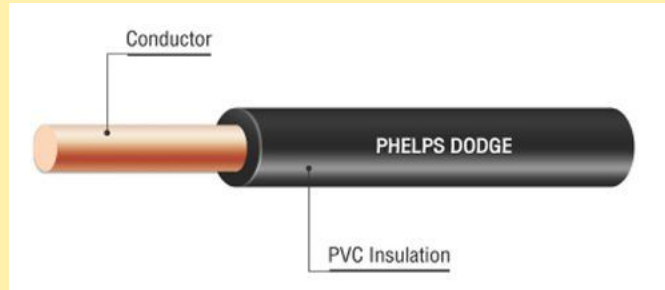

สายแบน (flat)

สายกลม (round)

สายไฟชนิดต่าง ๆ (แบ่งตามประเภทใช้งาน)

1. สายไอวี (IV) เป็นสายกลมแกนเดี่ยว

- ทนแรงดัน ได้ 300 V
- เหมาะสำหรับ ใช้เป็นสายเมนเข้าบ้าน เดินสายร้อยท่อ
- ห้ามฝังดินหรือเดินรัดคลิป (ตีก๊ีบ)

สายไฟชนิดต่าง ๆ

2. สายวีเอเอฟ (VAF/VAF-G) เป็นสายแบนแกนคู่/ 3 แกน (เพิ่ม ground)

ใช้กันมากตามบ้านทั่วไป

- ทนแรงดัน ได้ 300 V
- เหมาะสำหรับ เดินรัดคลิป
- ห้าม ร้อยท่อ หรือฝังดิน

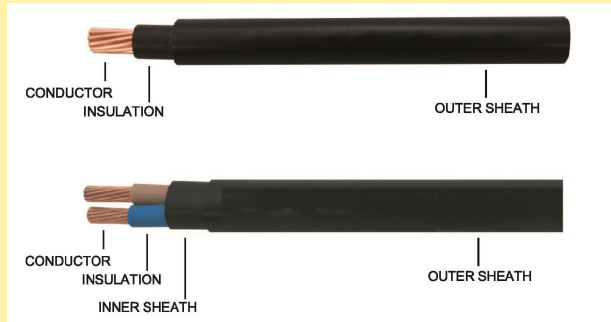
สายไฟชนิดต่าง ๆ

3. สายที่เอชดับเบิลยู (THW) เป็นสายแกนเดี่ยว

- ทนแรงดัน ได้ 750 V
- เหมาะสำหรับ ร้อยท่อ เดินลอยในอากาศ
- ห้าม ผังดิน

สายไฟชนิดต่าง ๆ

4. สายเอ็นวายวาย (NYY/NYY-G) เป็นสายแกนเดี่ยว/หลายแกน/หลายแกน

+ g

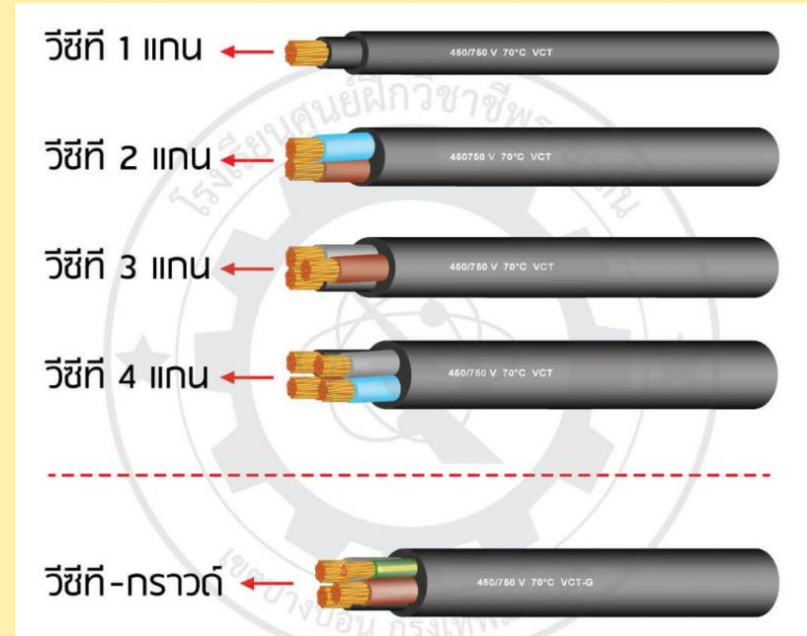
- มีฉนวน 2 ชั้น
- ทนแรงดัน ได้ 450 V
- เหมาะสำหรับ เดินเข้าเครื่องจักร ร้อยท่อฝังดิน ฝังดินโดยตรง
- ไม่ควร เดินสายโค้งมากไปเพราะจะหักได้

สายไฟชนิดต่าง ๆ

5. สายวีซีที (VCT/VCT-G) เป็นสาย

แกนเดี่ยว/หลายแกน/ หลายแกน + g

- **มีฉนวน 2 ชั้น**
- **ทนแรงดัน ได้ 450 V**
- **เหมาะสำหรับ ใช้เหมือนกับ NYY แต่**
โค้งงอได้มากกว่า

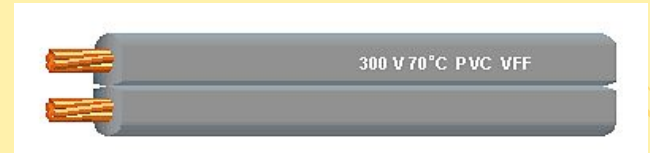

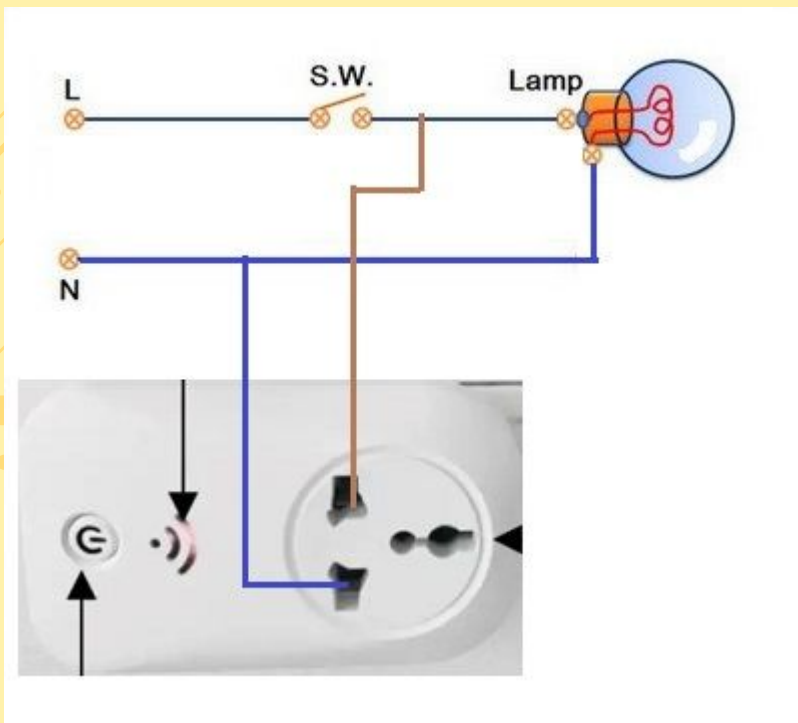
สายไฟชนิดต่าง ๆ

6. สายวีเอฟเอฟ (VFF) เป็นสายหุ้ม

ฉนวน pvc

- **มีฉนวน 2 ชั้น**
- **ทนแรงดัน ได้ 300 V**
- **เหมาะสำหรับ** ต่อพ่วงสั้นๆ ต่อเครื่องใช้ไฟฟ้าทั่วไป
- **ห้าม** ใช้เดินไฟบ้าน

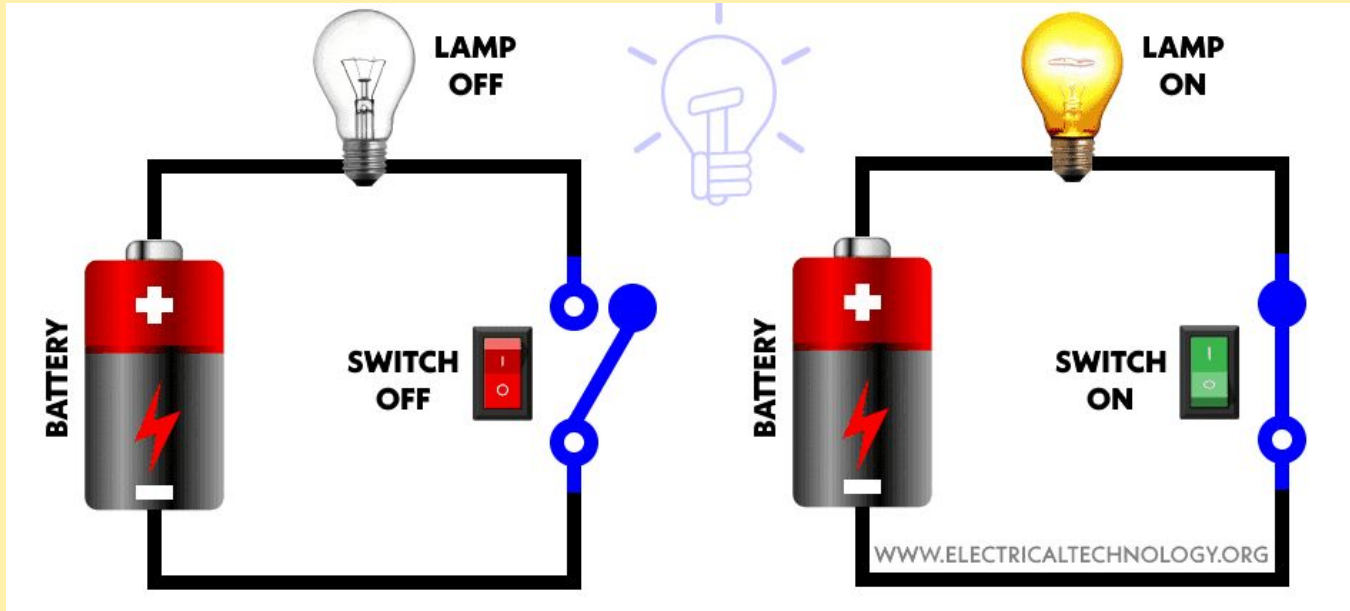

04

อุปกรณ์ไฟฟ้า ภายในบ้าน

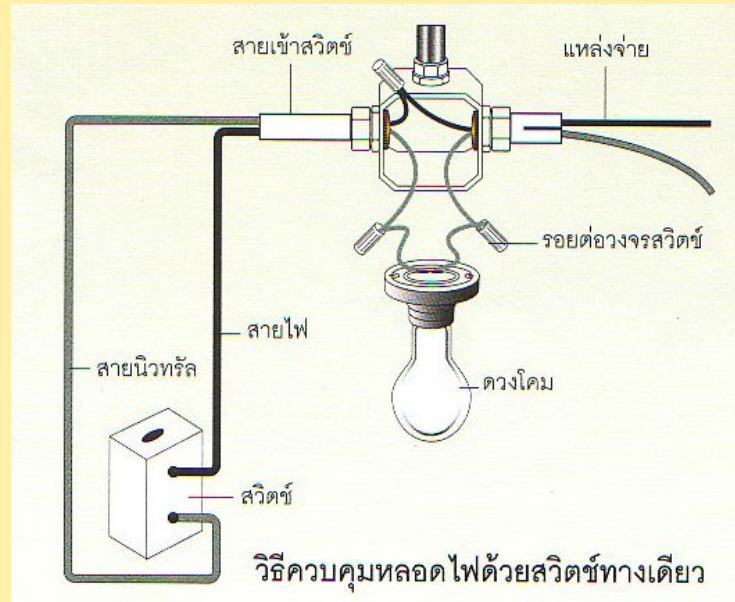
สวิตช์ไฟฟ้า

สวิตช์ไฟฟ้า เป็นอุปกรณ์ปิด-เปิดวงจร เพื่อควบคุมการเปิด-ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้า

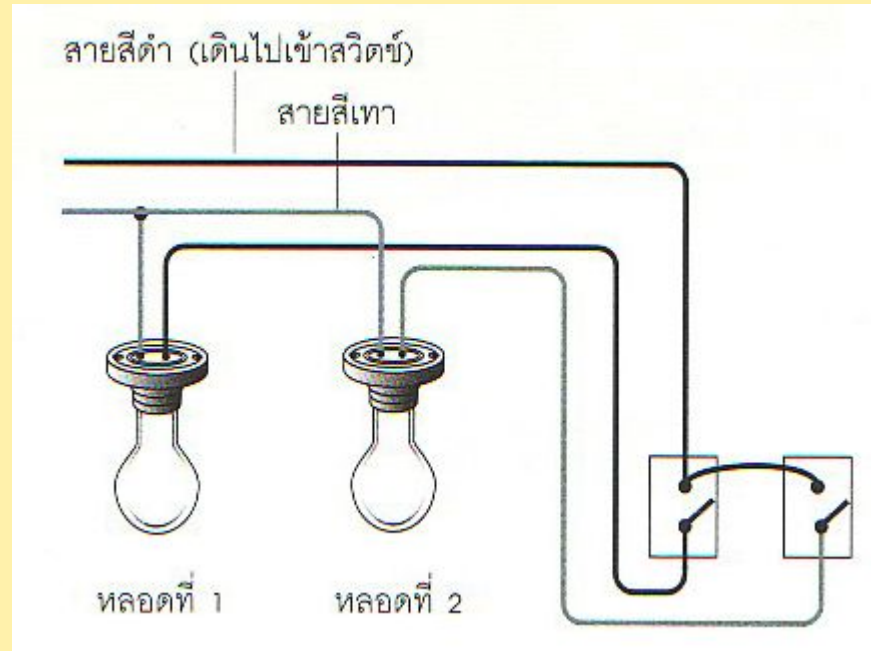
สวิตช์ไฟฟ้า

สวิตช์ทางเดียวชั่วคราว ใช้ควบคุมการเปิด-ปิดไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าจุดเดียว

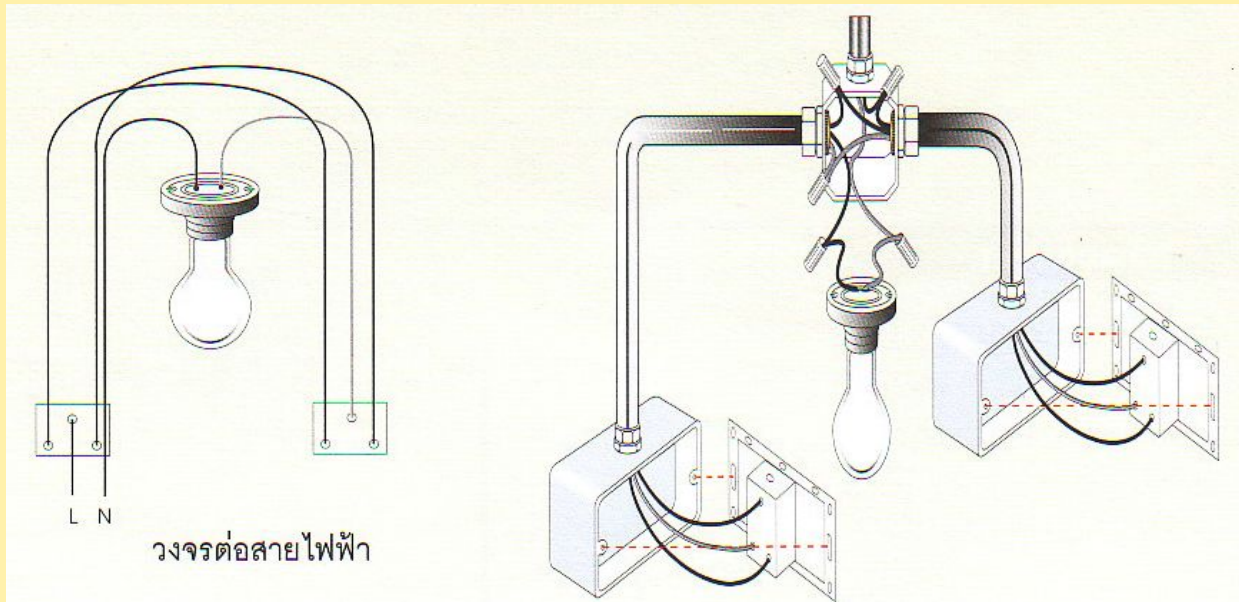
สวิตช์ไฟฟ้า

สวิตช์แยกควบคุมหลอดไฟ สวิตช์ 1 ตัวควบคุมหลอดไฟ 1 หลอด

สวิตช์ไฟฟ้า

สวิตช์ 3 ทาง ใช้ควบคุมดวงไฟจากที่ควบคุม 2 แห่ง

เต้ารับและเต้าเสียบ

เต้ารับ (ปลั๊กตัวเมีย) - เต้าเสียบ (ปลั๊กตัวผู้) มีหลายประเภท ตามมาตรฐานของแต่ละภูมิภาค

Type A

Type B

Type C

Type D

Type E

Type F

Type G

Type H

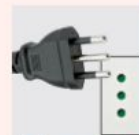
Type I

Type J

Type K

Type L

Type M

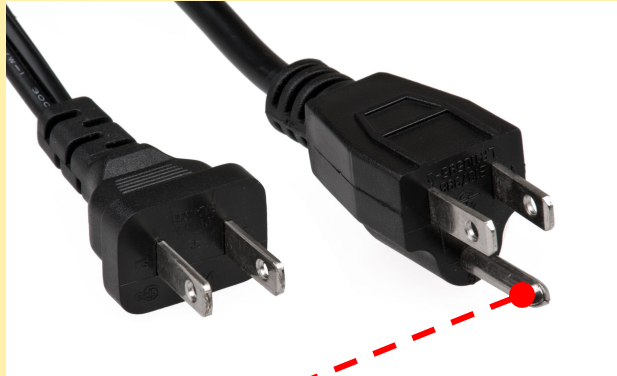
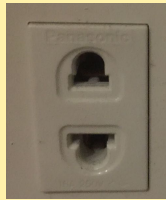
Type N

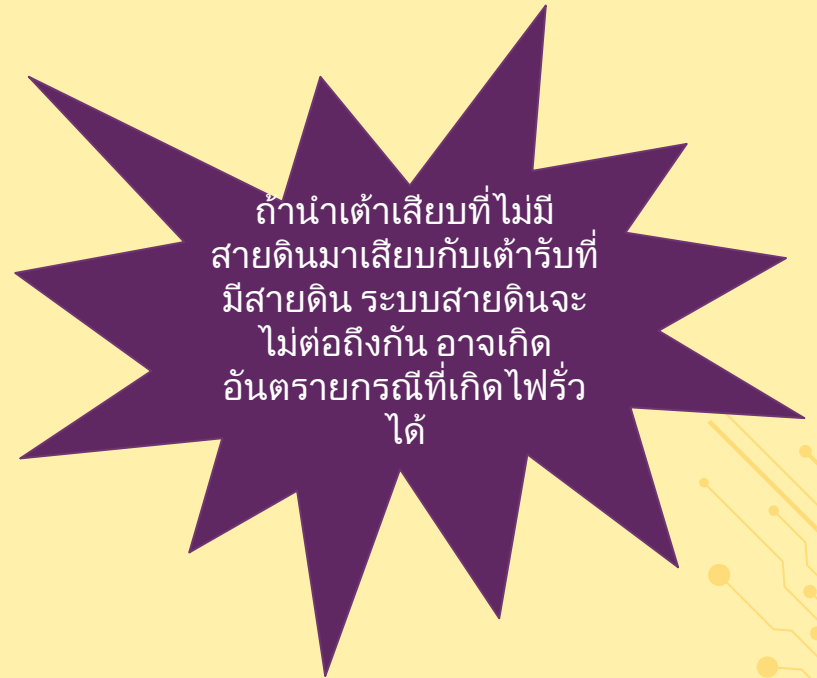
Type O

เต้ารับและเต้าเสียบ

เต้ารับ (ปลั๊กตัวเมีย) - เต้าเสียบ (ปลั๊กตัวผู้) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับต่อไฟฟ้าไปใช้งาน มีแบบมีสายดินและไม่มีสายดิน

ระบบสายดิน

หลอดไฟ

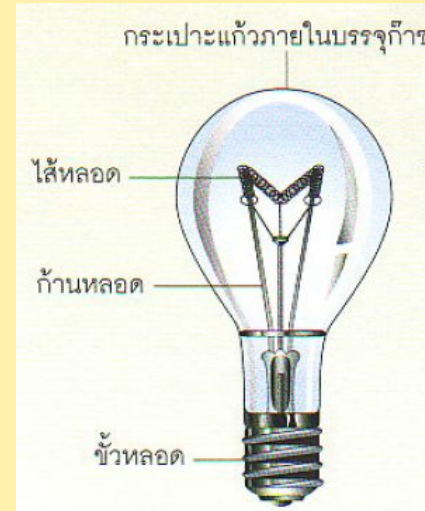
หลอดไฟ ทำหน้าที่ให้แสงสว่าง มีหลายประเภท ที่นิยมใช้งานได้แก่ หลอดไส้ หลอดตะเกียบ และหลอด LED

หลอดไฟ

หลอดไส้ (incandescent) หรือ หลอดความร้อน ใช้หลักการให้ความร้อนแก่ไส้หลอดที่เป็นลวดโลหะจนมีอุณหภูมิสูงและเปล่งแสง

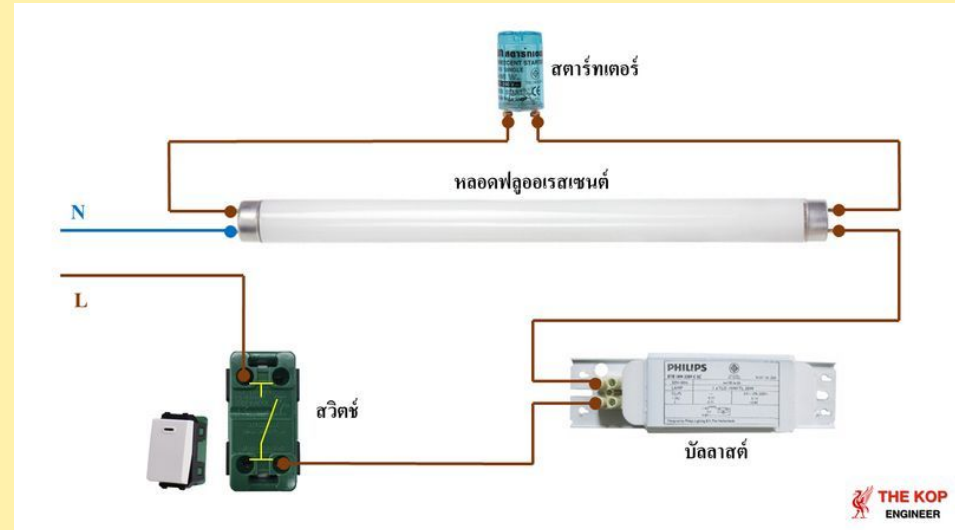
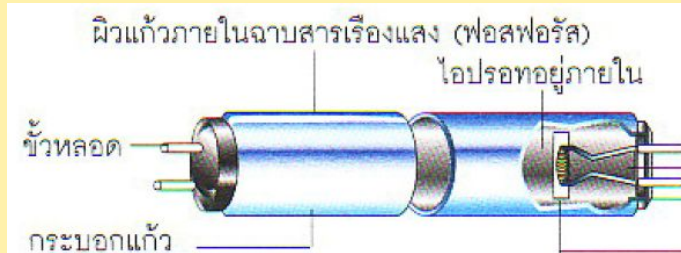
- ❖ **ข้อดี** เปิดปั๊บ ติดปั๊บ ให้แสงเป็นธรรมชาติ
- ❖ **ข้อเสีย** เปลืองไฟ ความร้อนสูง

หลอดไฟ

หลอดฟลูออเรสเซนต์ (fluorescent lamp) หรือที่คนทั่วไปเรียกหลอดนีออน

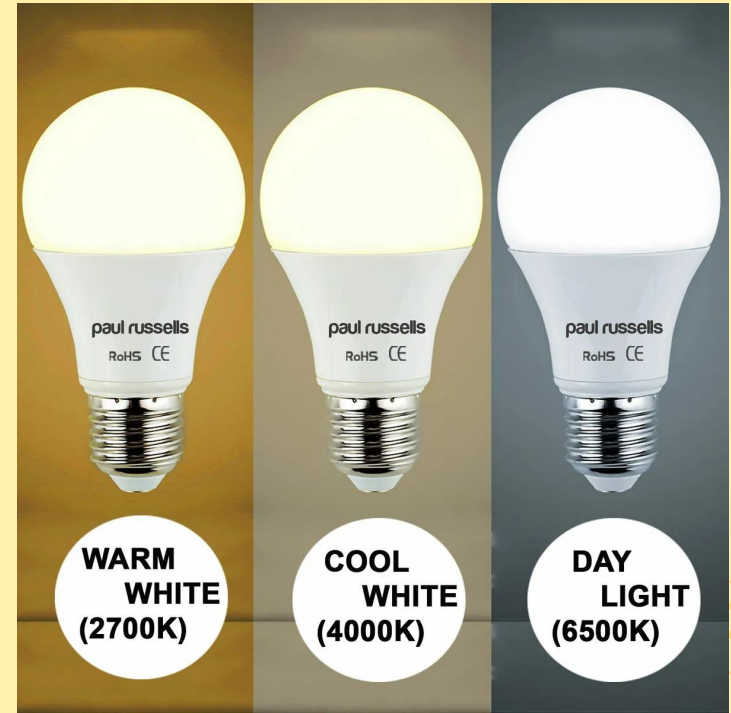
- ❖ **ข้อดี** กินไฟน้อยกว่าหลอดไส้
- ❖ **ข้อเสีย** มีความร้อน ต้องทำงานร่วมกับ บัลลาสต์และสตาร์ทเตอร์

หลอดไฟ

แสงสีของหลอด มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ ส่งผลต่อการมองเห็นสีของวัตถุ

- ❖ **หลอดเดย์ไลท์ (Daylight)** ใกล้เคียงกับแสงแดด ทำให้มองเห็นเหมือนกลางวัน
- ❖ **หลอดวอร์มไวท์ (Warm White)** สีแดงปน เหลือง ให้ความรู้สึกอบอุ่น
- ❖ **หลอดคูลไวท์ (Cool White/Cool Daylight)** อยู่ระหว่าง เดย์ไลท์กับวอร์มไวท์

หลอดไฟ

หลอด CFL (Compact fluorescent lamp) หรือที่คนทั่วไปเรียกหลอดตะเกียบ เป็นหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่พัฒนาให้เล็กลง

- ❖ **ข้อดี** ขนาดเล็ก ใช้กับขั้วของหลอดไส้ได้
- ❖ **ข้อเสีย** ราคาสูง มีความร้อน

หลอดไฟ

หลอด LED เป็นหลอดไฟที่กำลังนิยมใช้ในปัจจุบัน

- ❖ **ข้อดี** อายุใช้งานยาวนาน ประหยัดไฟที่สุด ความร้อนต่ำ
- ❖ **ข้อเสีย** ราคาสูงที่สุด

หลอดไฟ

- ❖ หลอดแบล็คไลท์ (Blacklight)
  - หลอดเป็นแก้วสีดำ ให้แสงที่ตามองไม่เห็น
  - เมื่อกระทบกับวัตถุสีขาวจะสะท้อนแสง
  - เหมาะกับร้านอาหารกลางคืน

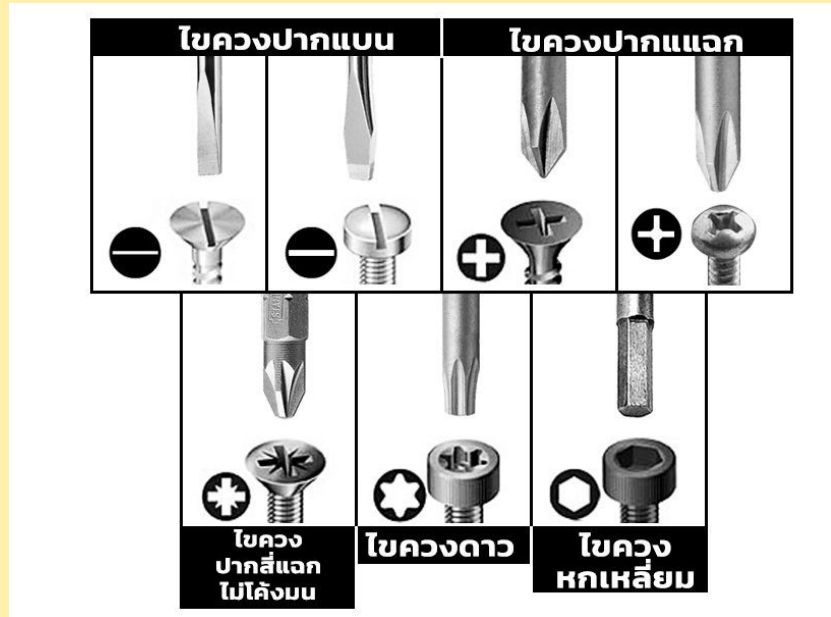

05

เครื่องมือช่างไฟฟ้า
เบื้องต้น

ไขควง

- **ไขควง** ใช้ขันสกรู ต่อไฟลีส ใสสวิทช์ ถอนสกรูออกจากที่ยึด
ไขควงมีหลายชนิด แบ่งตามรูปร่าง

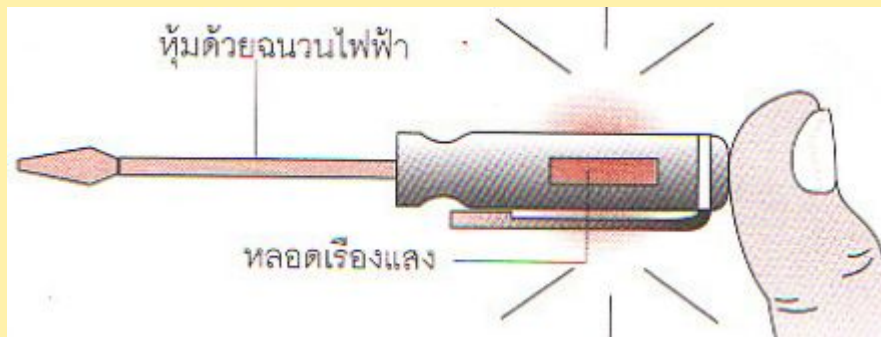
ไขควงวัดไฟ

ไขควงวัดไฟ ใช้ในการตรวจเช็คกระแสไฟ ภายในบรรจุหลอดเรืองแสง ตรงปลาย
ด้ามจะเป็นโลหะ

ไขควงวัดไฟ

การใช้ไขควงวัดไฟ ใช้ปลายไขควงแตะกันส่วนที่มีไฟฟ้า และปลายด้าม (โลหะ)

วิธีตรวจสอบไฟรั่ว
นำปลายไขควงไปแตะ
ที่เครื่องใช้ไฟฟ้า ถ้าไฟ
ติดแสดงว่ามีไฟรั่ว

คีมสำหรับเดินสายไฟ

คีม เป็นเครื่องมือช่างไฟฟ้าที่ใช้สำหรับในการดัดงอ จับ ตัด ปอกสายไฟ ซึ่งด้ามของคีมจะต้องมีฉนวนหุ้มเพื่อป้องกันไฟดูดสำหรับผู้ใช้

คีมตัด ใช้ตัดสายไฟ บิดสาย

คีมปอก ใช้ปอกสายไฟ

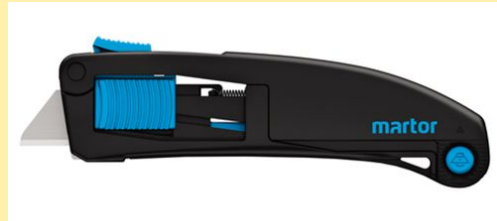

คีมปากยาว ใช้ม้วนสาย

อุปกรณ์อื่น ๆ

เทปพันสายไฟ ใช้พันรอยต่อ
สายไฟ

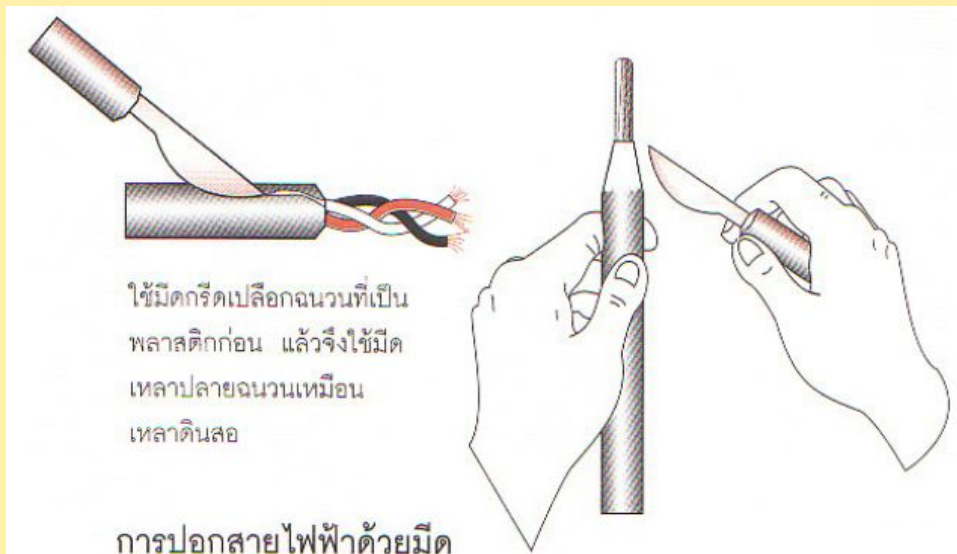
คัตเตอร์ ใช้ตัดหรือทำ
เครื่องหมาย

ค้อนช่างไฟ ใช้ตอกตะปู รัดค
ลึง

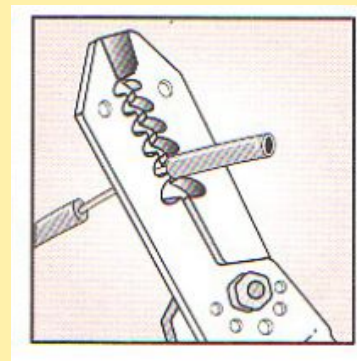
การปกสายไฟ

การปกสายด้วยมิด ใช้คัตเตอร์หรือมิดปกสาย ต้องใช้ความชำนาญค่อนข้างสูง

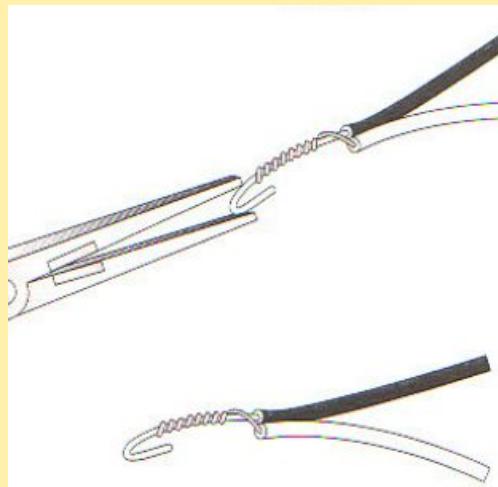
การปอกสายไฟ

การปอกสายด้วยคีมปอก ใช้กับสายขนาดไม่ใหญ่มาก ต้องเลือกรูให้เหมาะกับเส้น
ทองแดง

การต่อสายไฟ

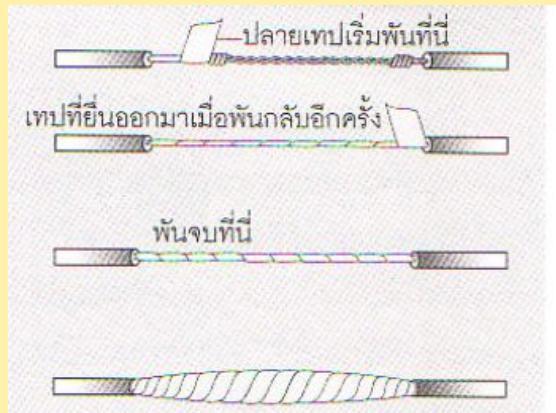
การต่อระหว่างสาย ใช้เพื่อเพิ่มความยาวสาย ทำได้โดยพันเกลียวกันโดยตรง

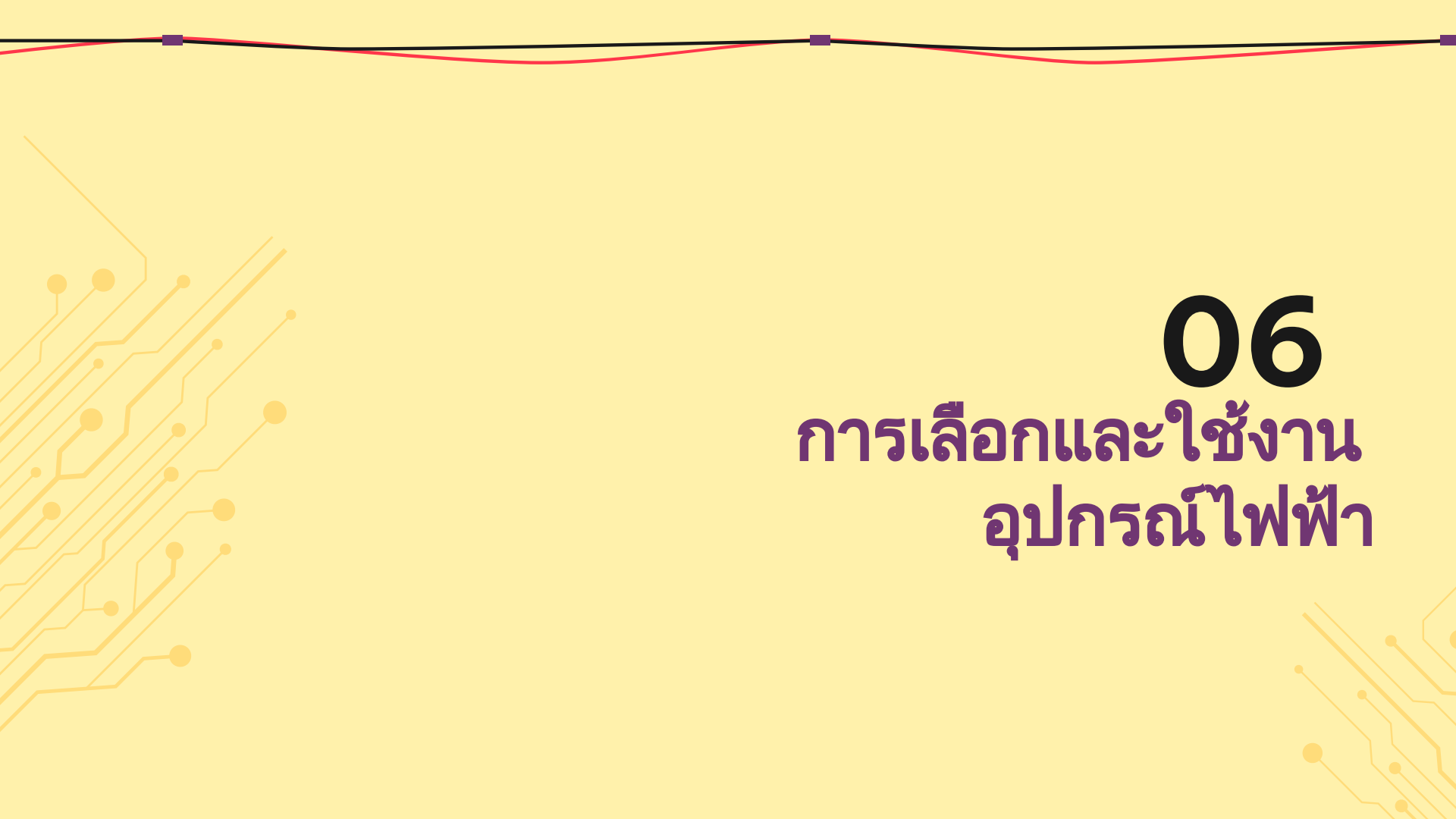

การต่อสายไฟ

การหุ้มฉนวน ใช้เทปพันสายไฟพันรอยต่อเพื่อป้องกันไฟรั่วหรือไฟดูด

- การพันเทปควรดึงเทปให้ตึงพอสมควร แต่อย่ายืดเกินไป
- พัน 2-3 ชั้นและให้เลยทองแดงประมาณ 0.5-1 cm

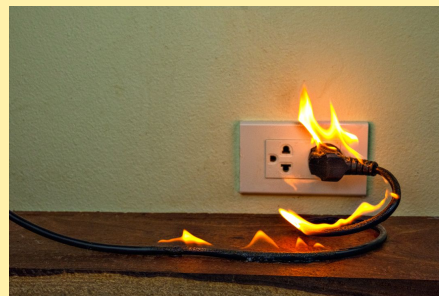
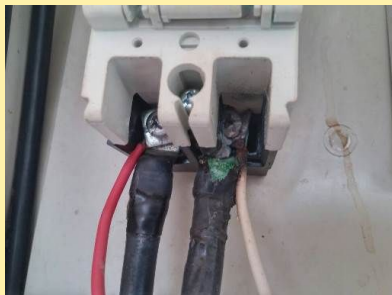

06

การเลือกและใช้งาน อุปกรณ์ไฟฟ้า

การตรวจสอบสายไฟฟ้า

- ในการใช้งานแบบปกติสายไฟจะมีอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้โหลดเกินพิกัด หรือได้รับการกระแทก อายุการใช้งานจะสั้นลง
- วิธีตรวจสอบมีดังนี้
  - จุดต่อสายต้องแน่นและไม่มีความร้อน
  - อุณหภูมิสายไม่ร้อน
  - สายไฟไม่มีรอยแตก

การเลือกใช้หลอดไฟฟ้า

1. เลือกตามประเภท

หลอดไส้ : ใช้พลังงานมากและมีอายุการใช้งานสั้น แต่ให้แสงที่อบอุ่น ราคาถูก

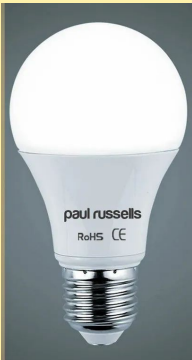
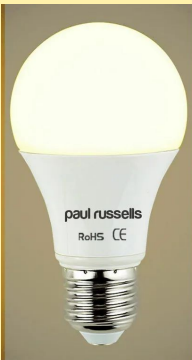
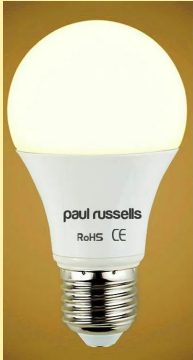
ฟลูออเรสเซนต์: ประหยัดพลังงานกว่าหลอดไส้ แต่ยังใช้พลังงานมากกว่า LED

LED: ประหยัดพลังงานมากที่สุดและมีอายุการใช้งานยาวนาน ให้แสงหลากหลายสีและมีประสิทธิภาพสูง ราคาแพง

การเลือกใช้หลอดไฟฟ้า

2. เลือกตามสี

		
<p>เดย์ไลท์ : ให้แสงสว่างสูงสุด เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ต้องการ แสงสว่างมาก ๆ เช่นห้องอาบน้ำ</p>	<p>คูลไวท์ (คูลเดย์ไลท์): ให้แสงที่ สว่างขึ้น เหมาะสำหรับห้องทำ งานหรือห้องครัว</p>	<p>วอร์มไวท์: ให้ความรู้สึกอบอุ่น สบายตา เหมาะสำหรับห้องนอน หรือห้องนั่งเล่น</p>

การเลือกใช้หลอดไฟฟ้า

3. เลือกตามความสว่าง ความสว่างจะระบุบนฉลากหลอดไฟ มีหน่วยลูเมน (Lumen)

ห้อง	Lumen
ห้องเสื้อผ้า	1000-2000
ห้องน้ำ	4000
ห้องอาหารค่ำ	3000-4000
ออฟฟิศ/โซ้วรุม	5000
ห้องครัว	10,000
ห้องทำงาน	20,000

การใช้งานไมโครเวฟ

- การติดตั้ง
  - ควรติดตั้งห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 5 cm
  - ติดตั้งห่างจากวิทยุและโทรทัศน์
  - ต้องมีระบบสายดิน
- การประหยัดพลังงาน

	เตาอบปกติ	เตาไมโครเวฟ
ประสิทธิภาพการแปลงพลังงานเป็นความร้อน	10%	50-60%
เวลาในการปรุงอาหาร	มาก	น้อย
พลังงานที่ใช้	มาก	น้อย